

ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА КОЦЮБІНСЬКОГО

ФАКУЛЬТЕТ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І СПОРТУ

Кафедра медико-біологічних основ фізичного
виховання і фізичної реабілітації

Затверджую
Перший проректор з
науково-педагогічної роботи

доц. Гусев С.О.
«10» серпня 2022 р.

ПРОГРАМА

**ЄДИНОГО ДЕРЖАВНОГО КВАЛІФІКАЦІЙНОГО ІСПИТУ:
ОБ'ЄКТИВНОГО СТРУКТУРОВАНОГО КЛІНІЧНОГО ІСПИТУ**

атестації здобувачів вищої освіти СВО
галузі знань
спеціальності
Освітньо-професійна програма

бакалавра
22 Охорона здоров'я
227 Фізична терапія, ерготерапія
Фізична терапія, ерготерапія

Програма «Єдиного державного кваліфікаційного іспиту: об'єктивного структурованого клінічного іспиту» далі ОСКІ для студентів ступеня вищої освіти бакалавр, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія».

Мова навчання українська.

« 15 » серпня 2022 р. – 52 с.

Розробники:

Чаланова Р.І. – доктор медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Корольчук А.П. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Кириченко В.І. – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Ломинога С.І. – кандидат медичних наук, ст. викладач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Бекас О.О., кандидат біологічних наук, магістр фізичної терапії, ерготерапії, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Сулима А.С. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, магістр фізичної терапії, ерготерапії, ст. викладач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Головкина В.В. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, магістр фізичної терапії, ерготерапії, ст. викладач кафедри фізичного виховання і спорту.

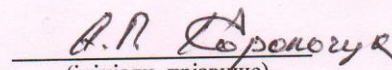
Нестерова С.Ю., кандидат біологічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № 1 від « 15 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

(підпис)

(ініціали, прізвище)

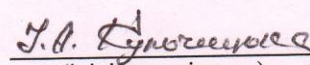
« 15 » 08 2022р.

Програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № 1 від « 15 » серпень 2022р.

Голова НМК

(підпис)

(ініціали, прізвище)

« 15 » серпень 2022р.

Вінниця – 2022

Програма «Єдиного державного кваліфікаційного іспиту: об'єктивного структурованого клінічного іспиту» далі ОСКІ для студентів ступеня вищої освіти бакалавр, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія».

Мова навчання українська.

« 15 » серпня 2022 р. – 52 с.

Розробники:

Чаланова Р.І. – доктор медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Корольчук А.П. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, завідувач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Кириченко В.І. – кандидат медичних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Ломинога С.І. – кандидат медичних наук, ст. викладач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Бекас О.О., кандидат біологічних наук, магістр фізичної терапії, ерготерапії, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Сулима А.С. – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, магістр фізичної терапії, ерготерапії, ст. викладач кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Головкина В.В – кандидат наук з фізичного виховання і спорту, магістр фізичної терапії, ерготерапії, ст. викладач кафедри фізичного виховання і спорту.

Нестерова С.Ю., кандидат біологічних наук, доцент кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації.

Програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № 1 від « 15 » серпня 2022 р.

Завідувач кафедри

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

« __ » _____ 20__ р.

Програма розглянута і схвалена на засіданні навчально-методичної комісії факультету фізичного виховання і спорту

Протокол № _____ від « __ » _____ 20__ р.

Голова НМК

_____ (підпис)

_____ (ініціали, прізвище)

«___» _____ 20__ р.

ВСТУП

Проведення ОСКІ ґрунтується на вимогах Законів України «Про освіту», «Про вищу освіту»; Постанови Кабінету Міністрів України від 28 березня 2018 року N 334 "Про затвердження Порядку здійснення єдиного державного кваліфікаційного іспиту для здобувачів ступеня вищої освіти магістр за спеціальностями галузі знань 22 «Охорона здоров'я»; наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19 жовтня 2018 року N 1883 «Про затвердження Методики розрахунку вартості розробки та проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту»; наказу Міністерства охорони здоров'я України від 19.02.2019 р № 419 «Про затвердження Порядку, умов та строків розроблення і проведення єдиного державного кваліфікаційного іспиту та критеріїв оцінювання результатів»; наказу Міністерства освіти і науки України від 19.12.2018 р. № 1419 «Про затвердження стандарту вищої освіти за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» для першого (бакалаврського) рівня вищої освіти»; наказу Міністерства освіти і науки України від 13.01.2022 р. № 26 «Про внесення змін до деяких стандартів вищої освіти»; наказ ВДПУ від 22 червня 2022 р. № 81 од. «Положення про порядок проведення об'єктивного структурованого клінічного іспиту для студентів спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського».

1. Мета та завдання ОСКІ

1.1. Мета – комплексна оцінка практичних та комунікативних навичок випускників ступеня вищої освіти бакалавр, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія.

1.2. Завдання ОСКІ:

- перевірка та оцінка рівня фахової підготовки бакалавра, його здатності використовувати набуті фундаментальні знання, уміння та навички в ході виконання ним своїх функціональних обов'язків:

- оцінка теоретичних знань і практичних навичок надання реабілітаційної допомоги особам різного вікової категорії з вадами та захворюваннями нервової системи, внутрішніх органів, опорно-рухового апарату;

- визначення рівня компетентності випускників у структурі і змісті інноваційних реабілітаційних технологій, що використовуються з профілактичною метою, а також в процесі реабілітації хворих при захворюваннях різної нозології.

1.3 Компетентності

1.3.1 Загальні компетентності :

ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 02. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК 03. Навички міжособистісної взаємодії.

ЗК 04. Здатність працювати в команді.

ЗК 05. Здатність мотивувати людей та рухатися до спільної мети.

ЗК 06. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 07. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 08. Здатність планувати та управляти часом.

ЗК 09. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 10. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 13. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК 14. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

1.3.2. Спеціальні (фахові) компетентності:

СК 01. Здатність пояснити пацієнтам, клієнтам, родинам, членам міждисциплінарної команди, іншим медичним працівникам потребу у заходах фізичної терапії, ерготерапії, принципи їх використання і зв'язок з охороною здоров'я.

СК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

СК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

СК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

СК 05. Здатність провадити безпечну для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця практичну діяльність з фізичної терапії, ерготерапії у травматології та ортопедії, неврології та нейрохірургії, кардіології та пульмонології, а також інших областях медицини.

СК 06. Здатність виконувати базові компоненти обстеження у фізичній терапії та/або ерготерапії: спостереження, опитування, вимірювання та тестування, документувати їх результати.

СК 07. Здатність допомогти пацієнту/клієнту зрозуміти власні потреби, обговорювати та пояснювати зміст і необхідність виконання програми фізичної терапії та ерготерапії.

СК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

СК 09. Здатність забезпечувати відповідність заходів фізичної терапії та/або ерготерапії функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта.

СК 10. Здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати.

СК 11. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов.

СК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

СК 13. Здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню / догляду, профілактиці захворювань, травм, ускладнень та неповносправності, здоровому способу життя.

СК 14. Здатність знаходити шляхи постійного покращення якості послуг фізичної терапії та ерготерапії.

1.4. Програмні результати навчання

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПР 02. Спілкуватися усно та письмово українською та іноземною мовами у професійному середовищі, володіти фаховою термінологією та професійним дискурсом, дотримуватися етики ділового спілкування; складати документи, у тому числі іноземною мовою (мовами).

ПР 03. Використовувати сучасну комп'ютерну техніку; знаходити інформацію з різних джерел; аналізувати вітчизняні та зарубіжні джерела інформації, необхідної для виконання професійних завдань та прийняття професійних рішень.

ПР 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПР 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

ПР 06. Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

ПР 07. Трактувати інформацію про наявні у пацієнта/клієнта порушення за Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ) та Міжнародною класифікацією функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я дітей та підлітків (МКФ ДП).

ПР 08. Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

ПР 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПР 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПР 11. Здійснювати заходи ерготерапії для ліквідації або компенсації функціональних та асоційованих з ними обмежень активності та участі в діяльності.

ПР 12. Застосовувати сучасні науково-доказові дані у професійній діяльності.

ПР 13. Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

ПР 14. Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

ПР 15. Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

ПР 16. Проводити інструктаж та навчання клієнтів, членів їх родин, колег і невеликих груп.

ПР 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

ПР 18. Оцінювати себе критично, засвоювати нову фахову інформацію, поглиблювати знання за допомогою самоосвіти, оцінювати й представляти власний досвід, аналізувати й застосовувати досвід колег.

2. ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН, ЯКІ ВКЛЮЧЕНІ ДО ОСКІ

2.1. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ВНУТРІШНІХ ОРГАНІВ:

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ КАРДІО-РЕСПІРАТОРНОЇ СИСТЕМИ

РОЗДІЛ I. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях серцево-судинної системи

Тема 1. Вступ у фізичну терапію, ерготерапію при захворюваннях серцево-судинної системи

Мета й завдання курсу.

Стан захворювань серцево-судинної системи в Україні та закордоном. Характеристика основних причин розвитку захворювань серцево-судинної системи, а також факторів ризику.

Діяльність кровоносної та лімфатичної систем, провідної системи серця.

Тема 2. Характеристика основних проявів серцево-судинних захворювань. Методи досліджень серцево-судинної системи

Характеристика симптомів і синдромів при захворюваннях серцево-судинної системи. Передвісники захворювань серцево-судинної системи.

Характеристика основних методик і методів (фізикальних методів, інструментальних і лабораторних методів, лабораторних біохімічних методів) обстеження кардіологічних хворих. Співпраця кардіолога, реабілітолога й хворого.

Особливості проведення фізичної терапії осіб із захворюваннями серцево-судинної системи.

Тема 3. Тести з фізичними навантаженнями, функціональні класи серцевої недостатності

Характеристика основних методів функціонального дослідження й методик функціональної діагностики осіб із захворюваннями серцево-судинної системи. Примітивне тестування пацієнта в реальних умовах.

Функціональні класи серцевої недостатності за NYHA.

Тема 4. Фізична терапія, ерготерапія при гіпертонічній та гіпотонічній хворобах

Етіологія, патогенез, клінічні прояви гіпертонічної та гіпотонічної хвороби.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на гіпертонічну хворобу. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із гіпертонічною хворобою. Розробка програм фізичної терапії осіб із гіпертонічною хворобою.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на гіпотонічну хворобу. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із гіпотонічною хворобою. Розробка програм фізичної терапії осіб із гіпертонічною хворобою.

Значення фізичних вправ, масажу, працетерапії й інших засобів реабілітації у системі фізичної терапії хворих на гіпертонічну й гіпотонічну хвороби.

Тема 5. Фізична терапія, ерготерапія при ішемічній хворобі серця й інфаркті міокарда

Етіологія, патогенез, клінічні прояви ішемічної хвороби серця й інфаркту міокарда.

Етапи, завдання й принципи фізичної терапії при ішемічній хворобі серця й інфаркті міокарда. Засоби фізичної терапії хворих при ішемічній хворобі серця й інфаркті міокарда. Протипоказання до занять і до засобів фізичної терапії.

Особливості побудови програми фізичної терапії та режими рухової активності осіб хворих на ішемічну хворобу серця й інфаркт міокарда.

Основні завдання фізичної терапії в доопераційний і післяопераційний періоди.

Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при серцевій недостатності

Причини виникнення, клінічний перебіг серцевої недостатності, основні симптоми недостатності кровообігу. Класифікація серцевої недостатності.

Етапи, завдання і періоди фізичної терапії хворих при серцевій недостатності. Фізіологічне обґрунтування засобів фізичної при серцевій недостатності. Основні протипоказання до засобів фізичної терапії.

Побудова програми фізичної терапії в залежності від стадії серцевої недостатності та її функціонального класу.

Фізична терапія, ерготерапія дітей при серцевій недостатності.

Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія при ревматизмі

Етіологія, патогенез, клінічні прояви ревматизму. Класифікація ревматизму.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із ревматизмом. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із ревматизмом. Дозування фізичного навантаження при ревматизмі залежно від віку.

Розробка програм фізичної терапії хворих із ревматизмом.

Фізична терапія, ерготерапія дітей із ревматизмом.

Тема 8. Фізична терапія, ерготерапія при вадах серця

Етіологія, патогенез, клінічні прояви набутих і вроджених вад серця. Класифікація набутих і вроджених вад серця.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із набутими і вродженими вадами серця. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із вродженими і набутими вадами серця.

Розробка програм фізичної терапії хворих із набутими і вродженими вадами серця.

Особливості рухової терапії хворих із набутими вадами серця у післяопераційний період.

Фізична терапія, ерготерапія дітей із вродженими вадами серця.

Тема 9. Фізична терапія, ерготерапія при порушенні ритму та провідності серця

Етіологія, патогенез, клінічні прояви порушень ритму і провідності серця. Класифікація порушень ритму і провідності серця.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих при порушенні ритму і провідності серця. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих при порушенні ритму та провідності серця.

Розробка програм фізичної терапії хворих порушенні ритму та провідності серця.

Особливості фізичної терапії, ерготерапії дітей із порушеннями ритму й провідності серця.

Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія у осіб із хворобами судин

Етіологія, патогенез, клінічні прояви атеросклерозу серця. Стадії атеросклерозу. Класифікація атеросклерозу.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із атеросклерозом. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із атеросклерозом. Розробка програм фізичної терапії хворих із атеросклерозом.

Етіологія, патогенез, клінічні прояви тромбофлебіту. Види тромбофлебіту.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із тромбофлебітом. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із тромбофлебітом. Розробка програм фізичної терапії хворих із тромбофлебітом.

Етіологія, патогенез, клінічні прояви варикозного розширення вен.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із варикозним розширенням вен. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із варикозним розширенням вен. Розробка програм фізичної терапії хворих із варикозним розширенням вен.

Тема 11. Фізична терапія, ерготерапія при запальних захворюваннях серця

Етіологія, патогенез, клінічні прояви ендокардиту. Форми протікання ендокардиту.

Етіологія, патогенез, клінічні прояви перикардиту. Види й форми перикардиту.

Етіологія, патогенез, клінічні прояви міокардиту. Форми міокардиту. Класифікація міокардиту в залежності від перебігу.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із ендокардитом, перикардитом, міокардитом. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із ендокардитом, перикардитом, міокардитом. Розробка програм фізичної терапії хворих із ендокардитом, перикардитом, міокардитом.

Тема 12. Фізична терапія, ерготерапія осіб із міокардіодистрофією

Етіологія, патогенез, клінічні прояви міокардіодистрофії. Стадії міокардіодистрофії. Види міокардіодистрофії.

Завдання, етапи і періоди фізичної терапії хворих із міокардіодистрофією. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із міокардіодистрофією. Розробка програм фізичної терапії хворих із міокардіодистрофією.

Тема 13. Фізична терапія, ерготерапія осіб із нейроциркуляторною дистонією

Етіологія, патогенез, клінічні прояви нейроциркуляторної дистонії. Класифікація нейроциркуляторної дистонії.

Завдання, етапи, періоди фізичної терапії хворих із нейроциркуляторною дистонією. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із нейроциркуляторною дистонією. Розробка програм фізичної терапії осіб із нейроциркуляторною дистонією.

Тема 14. Особливості харчування кардіопациєнтів

Принципи побудови раціону та режиму харчування при захворюваннях серцево-судинної системи.

Дієти (столи) кардіопациєнтів.

РОЗДІЛ II. Фізична терапія, ерготерапія при захворювання дихальної системи

Тема 15. Вступ у фізичну терапію, ерготерапію при захворюваннях дихальної системи

Мета та завдання курсу.

Анатомія і фізіологія органів дихання.

Стан захворювань дихальної системи в Україні та закордоном. Характеристика основних причин розвитку захворювань дихальної системи, а також факторів ризику.

Основні клінічні синдроми при захворюваннях органів дихання.

Тема 16. Обстеження хворих з патологією дихальної системи. Методи й функціональне обстеження осіб із захворюваннями дихальної системи

Розпитування й загальний огляд пацієнтів із патологією дихальної системи.

Характеристика фізичних (фізикальних) і функціональних методів дослідження дихальної системи.

Перкусія легень. Види перкусії. Характеристика порівняльної та топографічної перкусії легень.

Аускультация легень. Характеристика типів дихання (везикулярного або альвеолярного, бронхіального).

Характеристика специфічних шкал, анкет і опитувальників у практиці фізичного терапевта при роботі з особами із захворюваннями дихальної системи. Характеристика клінічних тестів і функціонального тестування із навантаженням.

Особливості дослідження органів дихальної системи фізичним терапевтом.

Види фізичної терапії (медична, фізична, професійно-трудова, соціально-економічна) в пульмонології.

Тема 17. Фізична терапія, ерготерапія хворих із гострим і хронічним бронхітами

Етіологія, патогенез, клінічні прояви гострого бронхіту. Фізична терапія, ерготерапія хворих із гострим бронхітом. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із гострим бронхітом.

Етіологія, патогенез, клінічні прояви хронічного бронхіту. Фізична терапія, ерготерапія хворих із хронічним бронхітом. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із хронічним бронхітом.

Розробка програм фізичної терапії осіб хворих на хронічний бронхіт.

Тема 18. Фізична терапія, ерготерапія хворих на пневмонію

Етіологія, патогенез, клінічні прояви пневмонії. Класифікації пневмонії за умовою її появи, за обсягом ураження легень, за причинами виникнення. Характеристика ускладнень пневмонії.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на пневмонію. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на пневмонію.

Розробка програм фізичної терапії осіб хворих на пневмонію.

Тема 19. Фізична терапія, ерготерапія хворих із бронхоектатичною хворобою

Етіологія, патогенез, клінічні прояви бронхоектатичної хвороби.

Фізична терапія, ерготерапія хворих із бронхоектатичною хворобою. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із бронхоектатичною хворобою. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих із бронхоектатичною хворобою.

Тема 20. Фізична терапія хворих на плеврит

Етіологія, патогенез, клінічні прояви плевриту. Інфекційні та неінфекційні плеврити. Первинні, вторинні плеврити.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на плеврити. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на плеврити. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих на плеврит.

Тема 21. Фізична терапія хворих на бронхіальну астму

Етіологія, патогенез, клінічні прояви бронхіальної астми.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на бронхіальну астму. Етапи фізичної терапії та періоди. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на пневмонію. Сучасні засоби та методи відновлення.

Показання та протипоказання до застосування фізичних вправ.

Складання схеми маршрутної карти реабілітації осіб хворих на бронхіальну астму.

Тема 22. Фізична терапія хворих на емфізему легень

Етіологія, патогенез, клінічні прояви емфіземи легень. Первинна, вторинна, дифузна, локальна емфізема легень. Характеристика ускладнень емфіземи легень.

Фізична терапія хворих на емфізему легень. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на емфізему легень. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих на емфізему легень.

Тема 23. Фізична терапія хворих на пневмосклероз

Етіологія, патогенез, клінічні прояви пневмосклероз.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на пневмосклероз. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на пневмосклероз. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих на пневмосклероз.

Тема 24. Фізична терапія, ерготерапія після коронавірусної інфекції

Поняття про коронавірусну інфекцію. Історія вивчення інфекції та епідеміологія у популяції людей. Клінічні симптоми та етіопатогенез захворювання на COVID-19. Відновлення після хвороби та профілактика COVID-19. Лікувально-реабілітаційні заходи при COVID-19. Протокол надання реабілітаційної допомоги пацієнтам з коронавірусною хворобою (covid-19) та реконвалесцентам. Фізична терапія постковідних хворих. Розробка програм фізичної терапії для постковідних хворих.

Тема 25. Фізична терапія, ерготерапія хворих на абсцеси легень

Етіологія, патогенез, клінічні прояви абсцесу легень. Постпневмотичні, обтураційні, аспіраційні, гематогенно-емболічні, лімфогенні, травматичні абсцеси легень.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на абсцеси легень. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на абсцеси легень. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих на абсцеси легень.

Тема 26. Фізична терапія, ерготерапія хворих із раком легень

Етіологія, патогенез, клінічні прояви плевриту. Форми раку легень. Стадії раку легень.

Фізична терапія, ерготерапія хворих із раком легень. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із раком легень. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих із раком легень.

Тема 27. Фізична терапія, ерготерапія при туберкульозах легень та їх ускладненнях

Етіологія, патогенез, клінічні прояви туберкульозу легень. Класифікація туберкульозу легень.

Фізична терапія, ерготерапія хворих на туберкульоз легень. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на туберкульоз легень. Показання, протипоказання до застосування фізичних вправ.

Розробка програм фізичної терапії для осіб хворих на туберкульоз легень.

Тема 28. Фізична терапія, ерготерапія осіб із дихальною недостатністю

Етіологія, патогенез, клінічні прояви дихальної недостатності. Характеристика гострої та хронічної дихальної недостатності. Ступені дихальної недостатності.

Фізична терапія, ерготерапія хворих із дихальною недостатністю. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих на пневмонію.

Принципи застосування дихальних вправ. характеристика поступального дренажу.

Розробка програм фізичної терапії осіб хворих із дихальною недостатністю.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ І СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ

РОЗДІЛ І. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ОРГАНІВ ТРАВЛЕННЯ І СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ

Тема 1. Вступ у фізичну терапію, ерготерапію при захворюваннях органів травлення та сечовидільної системи.

Мета й завдання курсу. Стан захворювань органів травлення та сечовидільної системи в Україні та за кордоном. Характеристика основних причин розвитку захворювань органів травлення та сечовидільної системи, а також факторів ризику.

Тема 2. Захворювання системи травлення і клініко-фізіологічне обґрунтування застосування фізичної терапії, ерготерапії при патології органів травлення.

Анатомо-фізіологічні особливості будови травної системи. Характеристика симптомів при захворюваннях органів травлення. Передвісники захворювань органів травлення.

Особливості фізичної терапії, ерготерапії (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при захворюваннях органів травлення. Основні завдання фізичної терапії в доопераційний і післяопераційний періоди.

Тема 3. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях органів травлення.

Завдання, засоби фізичної терапії, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях органів травлення: гастрит, виразкова хвороба шлунку і 12-палої кишки, холецистит, жовчно-кам'яна хвороба, дискенезія жовчовивідних шляхів.

Тема 4. Фізична терапія, ерготерапія при гастритах.

Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина. ЛФК, масаж і фізіотерапія при гострому та хронічному гастритах. Лікувальне харчування при гострому та хронічному гастриті. Санаторно-курортне лікування пацієнтів з хронічними гастритами. Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при гострому та хронічному гастриті.

Тема 5. Фізична терапія, ерготерапія при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки.

Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина. ЛФК, масаж і фізіотерапія при цих захворюваннях. Лікувальне харчування при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при виразковій хворобі шлунка та дванадцятипалої кишки. Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при гострому та хронічному гастриті.

Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при хронічному панкреатиті: Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина. ЛФК, масаж і фізіотерапія при хронічних панкреатах. Лікувальне харчування при хронічному панкреатиті. Санаторно-курортне лікування пацієнтів з хронічним панкреатитом.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при хронічному панкреатиті.

Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях печінки.

Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина. ЛФК, масаж і фізіотерапія при хронічних гепатитах. Лікувальне харчування при захворюваннях печінки. Санаторно-курортне лікування пацієнтів з хронічними гепатитами.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при хронічному гепатиті.

Тема 8. Фізична терапія, ерготерапія при холециститах та жовчнокам'яній хворобі.

Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина холециститу та жовчнокам'яної хвороби: ЛФК, масаж і фізіотерапія при цих захворюваннях. Лікувальне харчування при хронічному холециститі і жовчнокам'яній хворобі. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при хронічному холециститі і жовчнокам'яній хворобі.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при хронічному холециститі і жовчнокам'яній хворобі.

Поняття про дискінезії жовчовивідних шляхів.

Тема 9. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях кишок.

Етіопатогенез, класифікація, клінічна картина коліту, ентериту, синдрому подразненого кишківника, спланхноптоз. ЛФК, масаж і фізіотерапія при цих захворюваннях. Лікувальне харчування при цих захворюваннях. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при хронічному коліті і синдромі подразненого кишківника, спланхноптозі.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при коліті, ентериті, синдромі подразненого кишківника, спланхноптозі.

РОЗДІЛ II. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ СЕЧОВИДІЛЬНОЇ СИСТЕМИ.

Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія при хворобах сечовидільної системи. Анатомо-фізіологічні особливості будови сечовидільної системи. Механізми впливу фізичних вправ на сечовидільну систему.

Етіологія, патогенез і клінічні прояви гломерулонефриту, пієлонефриту і сечокам'яної хвороби. ЛФК, масаж і фізіотерапія при хворобах сечовидільної системи. Лікувальне харчування. Особливості фізичної терапії при хворобах сечовидільної системи.

Тема 11. Клінічний реабілітаційний менеджмент при захворюваннях сечовидільної системи.

Завдання, засоби фізичної терапії, принципи застосування, протипоказання, організаційні основи та рухові режими реабілітації при захворюваннях сечовидільної системи: пієлонефрит, гломерулонефрит, сечокам'яна хвороба. Етапи реабілітації. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при хронічних захворюваннях сечовидільної системи.

Тема 12. Фізична терапія, ерготерапія при пієлонефритах.

Етіологія, патогенез і клінічні прояви. ЛФК, масаж і фізіотерапія при пієлонефритах. Лікувальне харчування при пієлонефритах. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при хронічних пієлонефритах.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні

принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при хронічному пієлонефриті.

Тема 13. Фізична терапія, ерготерапія при гломерулонефритах.

Етіологія, патогенез і клінічні прояви. ЛФК, масаж і фізіотерапія при гломерулонефритах. Лікувальне харчування при гломерулонефритах. Особливості фізичної терапії при ускладненнях хронічних гломерулонефритів. Санаторно-курортне лікування пацієнтів при хронічних гломерулонефритах.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при хронічному гломерулонефриті.

Тема 14. Фізична терапія, ерготерапія при сечокам'яній хворобі.

Етіологія, патогенез і клінічні прояви сечокам'яної хвороби. ЛФК, масаж і фізіотерапія при сечокам'яній хворобі. Лікувальне харчування та санаторно-курортне лікування пацієнтів при сечокам'яній хворобі.

Фізична терапія, ерготерапія (довгострокові цілі, SMART-цілі, завдання, мультидисциплінарний підхід.), розробка реабілітаційного плану. Сучасні принципи відновного лікування. Алгоритм заходів фізичної терапії, ерготерапії при сечокам'яній хворобі.

ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ В ЕНДОКРИНОЛОГІЇ

Тема 1. Вступ у фізичну терапію, ерготерапію в ендокринології

Мета й завдання курсу.

Основні поняття про ендокринну систему. Морфологічна й функціональна характеристика органів ендокринної системи.

Стан захворювань ендокринної системи в Україні та закордоном. Характеристика основних причин розвитку таких захворювань. Передвісники захворювань ендокринної системи.

Тема 2. Фізична терапія, ерготерапія осіб із ожирінням

Етіологія, патогенез, клінічні прояви ожиріння. Його ступені. Класифікація.

Фізична терапія, ерготерапія хворих із ожирінням. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із ожирінням.

Загальні підходи до побудови програми фізичної реабілітації в залежності від форми ожиріння.

Розробка програм фізичної терапії осіб із ожирінням.

Тема 3. Фізична терапія, ерготерапія осіб із цукровим діабетом

Етіологія, патогенез, клінічні прояви цукрового діабету. 1-й тип та 2-й тип цукрового діабету. Поняття «діабетична кома» та «гіпоглікемічна кома».

Фізична терапія, ерготерапія хворих із 1-им типом цукрового діабету. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із 1-им типом цукрового діабету.

Розробка програм фізичної терапії осіб із 1-им типом цукрового діабету.
 Фізична терапія, ерготерапія хворих із 2-им типом цукрового діабету.
 Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із 2-им типом цукрового діабету.

Розробка програм фізичної терапії осіб із 2-им типом цукрового діабету.

Тема 4. Фізична терапія, ерготерапія жінок із гестаційним діабетом

Етіологія, патогенез, клінічні прояви гестаційного діабету.

Фізична терапія, ерготерапія вагітних жінок із гестаційним діабетом.
 Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із гестаційним діабетом.

Розробка програм фізичної терапії жінок із гестаційним діабетом.

Тема 5. Фізична терапія, ерготерапія при подагрі

Етіологія, патогенез, клінічні прояви подагри.

Фізична терапія, ерготерапія вагітних осіб із подагрою. Етапи фізичної терапії. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної терапії у хворих із подагрою.

Розробка програм фізичної терапії осіб із подагрою.

Рекомендована література

Основна:

1. Мухін В.М. Фізична реабілітація. – К.: Олімпійська література, 2009. – 488 с.
2. Пархотік І. І. Фізична реабілітація при захворюваннях органів черевної порожнини. – К.: Олімпійська література – 2003. – С. – 136-139, 163-169.
3. Передерій В.Г., Ткач С.М. Основи внутрішньої медицини.– Вінниця: Нова книга, 2009. – 784 с.
4. Порада А.М. Медико-соціальна реабілітація і медичний контроль / А.М. Порада, О.В. Порада. – К.: ВСВ «Медицина», 2011. – 296 с.
5. Порада А.М. Основи фізичної реабілітації: Навч. посібник/ А.М. Порада, О.В. Солодовник, Н.Є. Прокопчук. – К.: Медицина, 2008. – 248с.
6. Сапункова С.С., Піц Л.О., Гутніцька А.Ф., Стефанюк Є.С., Медична та соціальна реабілітація. К.: ВСВ «Медицина», 2018. – 280 с.
7. Язловецький В. С. Основи фізичної реабілітації / В. С. Язловецький, Г. Е. Верич, В. М. Мухін. – Кіровоград, 2004. – 328 с.

Додаткова:

1. Богдановська Н.В., Кальонова І.В. (2009) Сучасні підходи в корекції функціонального стану серцево-судинної системи в дітей старшого шкільного віку // Вісник Запорізького національного університету ; зб. наук. пр. Запоріжжя. Вип.2 С.10-15.
2. Бесага Є.М. (2011) Тривалі фізичні тренування хворих з хронічною серцевою недостатністю за модифікованим протоколом: вплив на клініко-функціональний стан та характеристики скелетних м'язів // Український кардіологічний журнал. №4. С.68-74.
3. Вікулова О. (2004) Вплив фізичної активності на стан здоров'я підлітків з інсулінозалежною формою цукрового діабету // Молода спортивна наука України: зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. Львів. Вип. 8, Т. 2. С.55-58.
4. Вітомський В. (2015) Фізична реабілітація дітей з вродженими вадами серця: огляд зарубіжного досвіду та досягнень. №3. С. 48-54.

5. Вітомський В., Лазарева О., Демідова О. (2014) Застосування засобів фізичної реабілітації після хірургічної корекції коарктації аорти // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. №2. С.49-52.
6. Вітомський В.В., Лазарева О.Б., Жовнір В.А. (2015) Спорт в аспекті фізичної реабілітації при вроджених вадах серця // Спортивна медицина. №1. С.18-25.
7. Воронков Л.Г. (2014) «Шлях» пацієнта з хронічною серцевою недостатністю : якомога довший, якомога комфортніший // Серцева недостатність. №1. С.7-10.
8. Все про серце / пер. з англ. В. Крижанівський. Львів : БаК, 2005. 432с.
9. Гриньків М., Кучериб Т., Музика Ф. (2018) Нормальна анатомія : навч. посіб. Львів : ЛДУФК. 224с.
10. Ждан В.М., Шилкіна Л.М., Бабаніна М.Ю., Кітура Є.М. (2012) Стандарти діагностики та лікування в загальнолікарській практиці // Внутрішні хвороби : навч. посіб. Полтава. 224с.
11. Івасик Н. (2009) Фізична реабілітація при порушенні діяльності органів дихання : навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів фізкультурного профілю. 2-ге видання. Л.: Український бестселер. 192с.
12. Івасик Н. (2017) Модель планування індивідуальної програми фізичної реабілітації/терапії дитини з бронхолегеневим захворюванням // Слобожанський науково-спортивний вісник. №2(58). С.34-39.
13. Івасик Н. (2018) Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації/терапії дітей шкільного віку з бронхолегеневими патологіями : монографія. Львів : ЛДУФК. 393с.
14. Івасик Н.О. (2003) Фізична реабілітація дітей, хворих на бронхіальну астму : методичні рекомендації для фахівців з фізичної реабілітації. Львів. 64с.
15. Індіка С.Я., Сітовський А.М. (2014) Фізична реабілітація після інфаркту міокарда в домашніх умовах : навч. посіб. Луцьк : РВВ ЛПРОЛ Університету «Україна». 150с.
16. Класифікація хронічної серцевої недостатності / Воронков Л.Г., Амосов К.М., Дзяк Г.В. та ін.. Київ : Четверта хвиля. 2003. 20с.
17. Коваленко В.М., Лутая М.І., Сіренко Ю.М. (2007) Серцево-судинні захворювання. Класифікація, стандарти діагностики та лікування кардіологічних хворих. Київ : Асоціація кардіологів України. 128с.
18. Коляденко Г.І. (2001) Анатомія людини : підручник. К.: Либідь. 384с.
19. Кравчук Л.Д. (2011) Патогенетичне обґрунтування використання засобів фізичної реабілітації у хворих на екзогенно-конституціональне ожиріння та плоскостопість // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. № 2. С.57-59.
20. Патофізіологія : підручник / М.Н. Зайко, Ю.В. Биць, М.В. Кришталь та ін.; за ред. М.Н. Зайка, Ю.В. Биця, М.В. Кришталь. 6-е вид., переробл. і доповнене. Київ : Медицина, 2017. 740с.
21. Порада А.М., Солодовник О.В., Прокопчук Н.Є.(2008) Основи фізичної реабілітації: навч. посібник. 2-е вид. К.: Медицина. 248 с.
22. Сидоренко П.І., Бондаренко Г.О., Куц С.О. (2015) Анатомія та фізіологія людини : підручник. 5-е видання. Київ : Медицина. 296с.
23. Сулима А., Льовкін В. (2016) Вплив фізичних тренувань з використанням методики «ендогенно-гіпоксичного дихання» на динаміку відновлення функції серцево-судинної системи за частотою серцевих скорочень у кваліфікованих хокеїстів на траві // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Планер». Вип. 20. С. 573-576.
24. Сулима А., Ткаченко І. (2018) Оцінка показників гемодинаміки осіб похилого віку // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вінниця: ТОВ «Планер». Випуск 5(24). С.427-431. DOI: <http://doi.org/10.5281/zenodo.1294793>
25. Сулима А.С., Фурман Ю.М. (2015) Характеристика показників системи

зовнішнього дихання кваліфікованих хокеїстів на траві // Фізична культура, спорт та здоров'я нації: збірник наукових праць. Вінниця. Вип. 19, Том 2. С. 387-391.

26. Тимрук-Скоропад К. (2018) Використання методів дослідження в процесі легеневої реабілітації та фізичної терапії осіб з хронічним обструктивним захворюванням легень (огляд клінічних настанов) // Слобожанський науково-спортивний вісник. 4(65). С.5-12.

27. Тимрук-Скоропад К.А., Івасик Н.О. (2019) Фізична реабілітація при порушенні діяльності дихальної системи : методичні рекомендації до клінічної практики. Львів. : ЛДУФК. 42с.

28. Тристан О.С. (2010) Использование физических нагрузок различной направленности в терапии сахарного диабета I типа // Научное обоснование физического воспитания, спортивной тренировки и подготовки кадров по физической культуре, спорту и туризму: Материалы Международной научнопрактической конференции. Минск. С. 305-308.

29. Тристан О. (2008) Особливості впливу рухової активності на перебіг цукрового діабету у підлітків 13-17 років // Теорія і методика фізичного виховання і спорту. К. № 3. С. 84-87.

30. Шевченко О.О. Функціональна анатомія серцево-судинної системи : навч. посіб. / О.О. Шевченко. Київ : Олімпійська література, 2008. 183с.

31. Федорів Я.-Р.М., Регеда М.С., Гайдучок І.Г. (2015) Хвороби органів дихання : навч. посібник. К. : Вища освіта в Україні. 488с.

32. Фізична реабілітація при порушеннях діяльності серцево-судинної системи : конспект лекцій з навчальної дисципліни / розроб. Чеховська М.Я. Львів, 2020. 59с.

33. Фурман Ю., Сулима А. (2015) Вплив ендогенно-гіпоксичного дихання на відновлення функції серцево-судинної системи кваліфікованих хокеїстів на траві після дозованих фізичних навантажень // Молодіжний науковий вісник Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки. Луцьк. Вип. 18. С. 240-245.

34. Liu S., Perez-Ruiz F., Miner J.N. (2017) Patients with gout differ from healthy subjects in renal response to changes in serum uric acid // Joint Bone Spine. Vol. 84, Issue 2. P. 183-188. <http://doi:10.1016/j.jbspin.2016.04.007>

35. Rising burden of gout in the UK but continuing suboptimal management: a nationwide population study / Kuo C.-F. et. al. // Annals of the Rheumatic Diseases. 2014. Vol. 74, Issue 4. P. 661–667. <http://doi:10.1136/annrheumdis-2013-204463>

36. Sulyma A., Korolchuk A., Fedorchuk V., Nasalskii M. (2019) Influence of treatmental physical culture on hemodynamic indicators of elderly persons // Knowledge, Education, Law, Management (KELM). №1(25). С.188-196 <http://doi.org/10.5281/zenodo.3295873>

37. The reliability of different formulae to predict creatinine clearance / Verhave J. C. et. al. // Journal of Internal Medicine. 2003. Vol. 253, Issue 5. P. 563-573. <http://doi:10.1046/j.1365-2796.2003.01141.x>

38. Vitomskiy V., Hruzevych I., Salnykova S. ets (2018) The physical development of children who have a functionally single heart ventricle as a basis for working physical rehabilitation technology after a hemodynamic correction // Journal of Physical Education and Sport ® (JPES), 18(2), Art 89, pp. 614-617, June, 30, 2018. <http://doi.org/10.7752/jpes.2018.02089>

39. Zhu Y., Pandya B. J., Choi H.K. (2011) Prevalence of gout and hyperuricemia in the US general population: The National Health and Nutrition Examination Survey 2007–2008 // Arthritis & Rheumatism. Vol. 63, Issue 10. P. 3136-3141. <http://doi:10.1002/art.30520>

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <https://studfile.net/preview/5650032/page:34/>

2. <https://studfile.net/preview/5650032/page:35/>
3. <https://studfile.net/preview/5650032/page:37/>
4. <https://studfile.net/preview/5650032/page:41/>
5. <https://adonis.com.ua/uk/illness/zhelchnokamennaja-bolezn-chto-jeto-i-kakovy-prichiny-obrazovaniya-kamnej-v-zhelchnom-puzyre/>
6. <https://universum.clinic.ua/blog/xoleczystit/>
7. <https://health-ua.com/article/62210-virazkova-hvoroba-shlunka--ta-dvanadcyatipalo-kishki--aspekti-dagnostiki>
8. <https://studfile.net/preview/5650032/page:52/#61>
9. <https://studfile.net/preview/5650032/page:53/>
10. <https://studfile.net/preview/5650032/page:22/>

2.2. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ТРАВМАХ ТА ЗАХВОРЮВАННЯХ НЕРВОВОЇ СИСТЕМ.

Розділ 1. Реабілітація хворих з травмами та захворюваннями периферійної нервової систем.

Теми: Захворювання і пошкодження нервової системи. Організація неврологічної допомоги. Клініко-фізіологічне обґрунтування застосування засобів фізичної реабілітації при захворюваннях і пошкодженнях нервової системи.

Огляд неврологічних хворих. Обстеження неврологічних хворих: збір анамнезу, огляд, фізі кальне обстеження, неврологічне обстеження. Виявлення рухових, чутливих, трофічних розладів, психічних порушень, порушень функції тазових органів. Основні захворювання і пошкодження нервової системи – причини виникнення, основні прояви захворювань, методи діагностики, МКФ. Основні розлади: рухові, чутливі, координаційні, трофічні, мовні і психічні, порушення функцій тазових органів. Організація неврологічної допомоги. Лікувальна фізкультура – один із основних етапів реабілітації хворих. Механізми дії ЛФК. Застосування лікувального масажу. Вплив на центральну нервову систему. Вплив на периферичну нервову систему. Дія на паретичні м'язи. Лікувальна дія фізіотерапії. Механізм дії фізіотерапії. Механотерапія – застосування в залежності від періоду реабілітації. Працетерапія. Елементи самообслуговування.

Розділ 2. Основи фізичної терапії, ерготерапії хворих з травмами та захворюваннями периферійної нервової систем.

Теми: Захворювання і травми периферичної нервової системи. Особливості лікарняного періоду реабілітації при захворюваннях і травмах периферичної нервової системи. Після лікарняний період реабілітації при патології периферичної нервової системи.

Визначення захворювань, які відносяться до периферичної нервової системи. Причини виникнення. Характерні клінічні прояви захворювань: рухові, чутливі розлади. МКФ. Основні принципи лікування. Застосування засобів фізичної реабілітації в ранній відновний, пізній відновний і резидуальний періоди. Лікувальна фізкультура – завдання, покази, проти

покази, особливості, правила лікувальної фізкультури. ЛФК в постільний, напівпостільний і вільному режимах. Фізіотерапія: завдання, механізм дії види фізіотерапії, що застосовують при патології периферичної нервової системи. Лікувальний масаж – один із основних механізмів реабілітації при захворюваннях і травмах периферичної нервової системи. Види масажу, що застосовують при ураженнях периферичної нервової системи. Механізм лікувальної дії. Види фізіотерапії. Механотерапія і працетерапія. Санаторнокурортне лікування.

Неврит променевого, ліктьового, серединного нервів. Причини виникнення. Ознаки невритів. Лікування положенням. Пасивна гімнастика. Активні вправи. Застосування інших методів фізичної реабілітації: ЛФК, масаж, фізіотерапія. Неврит сідничного, стегнового, малогомілкового, великогомілкового нервів. Клінічні прояви невритів. Лікування положенням. Пасивна гімнастика. Застосування активних вправ. Застосування масажу, фізіотерапії та інших методів реабілітації. Огляд хворих. Застосування ЛФК, лікувального масажу, фізіотерапії.

Розділ 3. Реабілітація хворих з травмами та захворюваннями центральної нервової систем.

Теми: Захворювання і травми центральної нервової системи. Особливості реабілітації хворих з інсультом. Травматичні ушкодження головного мозку. Ушкодження хребта і спинного мозку.

Порушення мозкового кровообігу. Гострі порушення мозкового кровообігу. Інсульт. Причини інсульту. Рання діагностика гострих порушень кровообігу. МКФ. Рання реабілітація у гострому періоді інсульту. Медикаментозна терапія. Лікування положенням. Кінезотерапія при інсульті. Фізіотерапевтичні процедури, які застосовують при реабілітації хворих інсультом. Іглорефлексотерапія. Вібротерапія. Реабілітація в системі поетапного лікування церебрального інсульту. Мультидисциплінарний принцип організації реабілітаційного лікування хворих інсультом. Реабілітація у ранньому та пізньому періоді після розвитку інсульту. Характерні неврологічні прояви. Основні принципи лікування. Принципи реабілітації. Принципи лікувальної фізкультури. Покази та протипокази до занять ЛФК. Методика лікування положенням хворих на інсульт в розширений постільний і напівпостільний режими. Активні та пасивні вправи. Орієнтовний комплекс вправ лікувальної гімнастики. ФР у вільному режимі. Завдання ЛФК. Застосування лікувальної гімнастики Вправи для кінцівок, тулуба. (Активні вправи для кисті і пальців). Хода. Лікувальний масаж – покази і протипокази. Прийоми масажу. Застосування фізіотерапії у хворих у вільному режимі. Застосування лікувальної фізкультури. Лікувальний масаж. Засоби фізіотерапії. Покази і правила застосування механотерапії. Працетерапія: відновна і професійна.

Загальні прояви травм. Розлади рухових функцій. Спеціальні завдання ЛФК. Особливості застосування фізіотерапії. Причини виникнення. Прояви рухових розладів у верхніх і нижніх кінцівках, тулубі. Чутливі розлади.

Трофічні розлади. Розлади функцій тазових органів. Клінічні періоди травматичної хвороби. ЛФК. Фізіотерапія. Вдосконалення рухових навичок (водні процедури). Застосування активних, пасивних вправ для кінцівок і тулуба. Лікувальний масаж – різновиди. Фізіотерапія – завдання, засоби. Механотерапія, працетерапія.

Порушення у системах організму, які виникають при ушкодженнях спинного мозку. Трофічні порушення. Ушкодження верхньошийного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження нижньошийного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження грудного відділу спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження поперекового потовщення спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Ушкодження кінського хвоста спинного мозку: симптоми, патогенез, реабілітація. Корекція порушень основних функцій організму, обумовлених травматичними ушкодженнями спинного мозку. Фізична реабілітація хворих з неврозами. Визначення, причини виникнення. Основні види неврозів: неврастенія, психастенія, істерія, невроз нав'язливих станів. Основні прояви. Лікарняний і після лікарняний періоди реабілітації. Застосування фізіотерапії на всіх етапах реабілітації хворих з неврологічною патологією. Вплив механотерапії і працетерапії на відновлення функцій у хворих з неврологічною патологією. Механізм лікувальної дії фізичних чинників: нервово-рефлекторний, гуморальний. Класифікація фізичних чинників. Характеристика. Застосування засобів фізіотерапії на неврологічних хворих. Дія механотерапії. Застосування працетерапії неврологічним хворим. Покази та протипокази до застосування цих засобів.

Рекомендована література

Основна література:

1. Воронін Д.М., Павлюк Є.О. Фізична реабілітація при захворюваннях нервової системи / Д.М. Воронін, Є.О. Павлюк. – Хмельницький: ХНУ, 2011. – 143 с.
2. Віничука С.М.. Нервові хвороби / за ред. С.М.Віничука, Є.Г.Дубенка. – К.:Здоров'я, 2001. – 696 с.
3. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ / Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001. / Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). Електронний ресурс: https://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf
4. Неврологія за ред. С.М.Віничука. – К.:Здоров'я, 2008. – 664 с.
5. Шевага В. М. Неврологія: підручник / В.М. Шевага, А.В. Паєнок, Б.В. Задорожна. – 2-е вид., перероб. і доп.-К.: Медицина, 2009.-. 656 с.

Додаткова література:

1. Воронін Д.М. Церебральний параліч та реабілітація його спастичних форм / Д.М. Воронін, В. Грач. – Хмельницький: ХНУ, 2008. – 55 с.
2. Гострі та невідкладні стани в неврології: навч. посібник / О.В. Погорелов, В.М. Школьник, О.М. Бараненко та ін. – Київ : Медкнига, 2017. – 139 с.
3. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. - 234 с.

4. Марченко О. К. Фізична реабілітація хворих із травмами і захворюваннями нервової системи: навч. посібник / О. К. Марченко – К. : Олімпійська література, 2006. – 196 с
5. Мухін В.М. Фізична реабілітація: [Підручник] / В.М. Мухін. – К.: Олімпійська література, 2000. – 424 с.
6. Рентгендіагностика, під ред. В.І. Мілька. – Вінниця: Нова книга. – 2005. – 345с.
7. Ткаченко Б. И. Основи фізіології людини: [Підручник для ВНЗ, у 2-ох томах] / Б.И. Ткаченко. – СПб., –1994. Т.2-413 с.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://medstandart.net/browse/2707>
2. <http://www.uazakon.com/big/text1316/pg3.htm>
3. <http://neurology.com.ua/standarty-okazaniya-medicinskoj-pomoshhi-pospecia>
4. <https://www.medpublish.com.ua>

2.3. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ У ПЕДІАТРІЇ

РОЗДІЛ 1. Особливості фізичної терапії, ерготерапії дітей із захворюваннями опорно-рухового апарату, центральної та периферійної нервової системи.

ТЕМА 1. Вступ. Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях опорно-рухового апарату у дітей.

Визначення фізичної терапії, ерготерапії. Основні принципи фізичної терапії. Етапи реабілітації. Покази, початок, тривалість. Методи фізичної реабілітації. Методики, техніка, правила проведення. Особливості фізичної терапії, ерготерапії у дітей раннього і старшого віку. Реабілітація у новонароджених. Принципи і методи реабілітації. Основними методами ортопедичного лікування дітей і підлітків є консервативне у вигляді фіксаційного і екстензійного. Лікувальній фізкультурі, яка приймається в рамках санаторного режиму і, зокрема, в рухових режимах. Заняття лікувальною гімнастикою. Лікувальна ходьба. Дозована гребля. Фізичні вправи під час ігор. Масаж. Кліматолікування, визначення. Вплив кліматолікування на організм дитини. Покази до кліматолікування в дитячому віці. Курортні фактори при допомозі нейрогуморального ефекту. Аеротерапія, геліотерапія і водні процедури (обтирання водою, купання в морі). Сонячні ванни, покази. Завдання фізіотерапії. Теплолікування для підвищення ефективності інших фізичних факторів. Трудотерапія, професійна орієнтація і підготовка у дітей і підлітків. Розпорядок дня при санаторно-курортному режимі. Раціональне в кількісному і якісному співвідношенні харчування.

ТЕМА 2. Фізична терапія, ерготерапія дітей з церебральними паралічами та м'язовими дистрофіями.

Лікування і фізична терапія, ерготерапія дітей з церебральним паралічем. Клінічна картина, класифікація, форми ДЦП. Класифікація і форми ДЦП. Методика обстеження хворих на ДЦП. Реабілітація хворих на ДЦП в

санаторно-курортних умовах. Організація роботи дитячого санаторію, значення. Грязелікування. Бальнеотерапія. Апаратна фізіотерапія. Лікувальна гімнастика. Масаж. Ортопедичне лікування. Медикаментозне лікування. Ефективність лікування. Трудотерапія і навчально-виховна робота.

Визначення арахноїдиту, локалізація, форми, клінічні прояви. Задачі курортних заходів. Бальнеологічне лікування. Оцінка ефективності фізичної реабілітації (клінічні, пара клінічні обстеження). Комплекси лікування в залежності від фази ремісії. Прогресуючі м'язові дистрофії, як спадкова хвороба, клінічні прояви, окремі форми. Заповнення дефіциту повітря максимальною аерацією. Задачі лікувальної фізкультури, основні її форми (ранкова, гігієнічна, гімнастика, заняття лікувальною гімнастикою, масаж). Гідрокінезотерапія. Фізіотерапія (електрофорез, електростимуляція). Застосування окисно-сульфідних ван. Показники адекватності лікувально-реабілітаційного навантаження. Клініко-фізіологічні показники покращення стану.

ТЕМА 3. Фізична терапія, ерготерапія дітей з захворюваннями нервової системи.

Суть фізичної терапії, ерготерапії хворих дітей з захворюваннями нервової системи і її етапи. Інфекційні захворювання центральної і периферичної нервової систем. Паралітичні захворювання нервової системи. Заходи відновного лікування дітей з паралітичними захворюваннями нервової системи. Мета оздоровчих заходів. Курортне лікування, як 2-й етап реабілітації. Методи, методики, їх проведення, покази при фізичній реабілітації. Оцінка ефективності комплексного курортного лікування. Етіологія і класифікація енцефалітів. Клінічні прояви, синдроми, ускладнення. Реабілітація в місцевих санаторіях, покази для 1-го етапу реабілітації. Межа оздоровчих заходів. Курортне лікування, як 2-й етап реабілітації. Методи, методики, їх проведення, покази при фізичній реабілітації. Оцінка ефективності комплексного курортного лікування. Рекомендації комплексів, як засобів курортного лікування.

Визначення поліомієліту, етіологія, класифікація, форми. Нейродинамічні порушення в клініці паралітичного синдрому при поліомієліті. Форми поліомієліту. Початок реабілітаційних заходів, режими. Місцевий санаторій. Курортне лікування, як в санаторіях, так і в амбулаторних умовах. Лікувальна фізкультура - надзвичайно важливий метод реабілітації. Оцінка ефективності проведення фізичної реабілітації. Визначення мієліту, клінічні прояви. Методи фізичної реабілітації у відновному періоді мієліту. Протипокази для методів фізичної реабілітації. Диференційовані лікувальні комплекси.

Полірадікулоневрити і неврити лицьового нерва, етіологія, клінічні прояви, діагностика. Задачі другого етапу реабілітації. Загальнооздоровче лікування в місцевому санаторії, а при необхідності апаратна фізіотерапія. Лікувальна фізкультура, її форми. Комплекси багаточисельних вправ при

порушеннях рухових функцій. Бальнеологічні процедури. Контроль за ефективною динамікою. Висока ефективність гальваногрязелікування.

РОЗДІЛ 2. Особливості фізичної терапії, ерготерапії дітей із захворюваннями внутрішніх органів.

ТЕМА 4. Особливості фізичної терапії, ерготерапії дітей із захворюваннями системи травлення, виділення та патології обміну речовин.

Класифікація захворювань органів травлення і гепато-біліарної системи. Етіологія, клінічні прояви, діагностика. Мінеральні води при рефлекс-езофагіті, характеристика дії, умови прийому. Фізіотерапевтичні фактори при рефлекс-езофагіті, поєднання з грязелікуванням. Питтєве лікування, характеристика мінеральних вод, режими прийому при гастритах у дітей. Методи грязелікування (келоїдотерапія при гастритах у дітей). Психотерапія - гіпнотерапія у фізичній реабілітації. Принципи фізичної реабілітації у дітей з виразковою хворобою. Покази до гіпнотерапії, сеансів голкотерапії, методики. Комплекс фізичної реабілітації у дітей з захворюваннями гепато-біліарної системи. Покази, проти покази до санаторно-курортного лікування дітей з захворюваннями органів травлення і гепато-біліарної системи. Фітотерапія, режими харчування.

Гострий і хронічний гломерулонефрит, первинний і вторинний пієлонефрит та інфекція сечовидільної системи. Визначення гломерулонефрита і пієлонефрита. Лікування даної патології. Курортні фактори в системі етапної реабілітації. Вони направлені на зменшення і ліквідацію патологічного процесу в нирках, відновленню ряду порушених функцій організму, нормалізацію і підвищення його захисних сил. Протипокази і покази. Критерії оцінки ефективності. Лікувально-рухові режими, їх задачі. Водні запалюючі процедури, морські купання. Комплекси лікувальної фізкультури при гломерулонефриті у дітей. Психотерапія в комплексі реабілітаційних заходів при захворюванні нирок у дітей.

Тучність. Лікування ожиріння. Задача лікувального режиму – дієтотерапія. ЛФК і кліматолікування, методики. Морські купання, геліотерапія, методики. Визначення цукрового діабету, класифікація, клініка, діагностика. Покази і проти покази до санаторно-курортного лікування. Дієтотерапія. Кліматолікування. Водолікування. Бальнеотерапія, грязелікування. Фізіотерапія, методи, методики. Критерії оцінки санаторно-курортного лікування дітей з ожирінням і цукровим діабетом.

ТЕМА 5. Особливості фізичної терапії, ерготерапії дітей із захворюваннями серцево-судинної та дихальної систем. Загартування дітей дошкільного віку в системі реабілітаційних заходів.

Визначення гіпертонічної хвороби у дітей і підлітків, клінічні прояви, діагностика. Водолікування, характеристика ванн, покази, проти покази, методики. Апаратна фізіотерапія, методи, методики, мета. Лікувальна фізкультура, засоби, форми і методи застосування. Основні принципи застосування фізичних вправ, покази і проти покази. Визначення нейроциркуляторної дистонії у дітей і підлітків, клінічні прояви і діагностика. Лікувальна фізкультура, методика. Кліматолікування. Апаратна фізіотерапія (електросон, електрофорез, коміречь по Щербаку). Водні процедури і ванни, механізм дії, курси.

Бронхіальна астма. Лікування в поліклініці, стаціонарі, з урахуванням індивідуальної реактивності організму. Санаторно-курортне лікування. Кліматолікування, методи (аеротерапія, повітряні ванни, геліотерапія, морські купання). Лікувальна фізкультура, обґрунтування, положення по застосуванню. Фізіотерапевтичні заходи. Загартовування, види, мета. Класифікація хронічних і рецидивуючих захворювань бронхолегеневої патології у дітей, клініка. Покази і протипокази на направлення дітей на курорти. Фізіотерапія, методи. Режими закаливання, покази, методи. Морські купання, методика. Загальні УФО, методика. Лікувальна фізкультура, методи. Режими рухової активності. Комплекс вправ ранкової гігієнічної гімнастики. Комплекси кліматопроедур і ЛФК в залежності від ступеня фізичних можливостей і сезону.

Загартовування організму. Основні принципи адаптуючих загартовуючих заходів. Спеціальні загартовуючі заходи. Повітряні ванни і адаптація до світла. Загартовування сонячними променями і УФО від штучних джерел випромінювання. Загартовування і адаптація до водного середовища, плавання. Рефлексотерапія, як метод попередження простудних захворювань. Фізкультурні заняття на повітрі.

Рекомендована література

Основна література:

1. Михалюк Є. Л. Особливості фізичної реабілітації в педіатрії: підручник / Є. Л. Михалюк, Ю. Г. Резніченко. - Запоріжжя: ЗДМУ, 2018. - 164 с.
2. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я дітей та підлітків: МКФ-ДП / Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001. / Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). Електронний ресурс: https://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf
3. Мухін В.М. Фізична реабілітація / В.М. Мухін. – Київ: Олімпійська література, 2010. – 488 с.
4. Тяжка О.В. Педіатрія: Підручник для студентів вищих медичних навчальних закладів IV рівня акредитації / За редакцією проф. О.В. Тяжкої. – Вінниця: Нова Книга, 2006. – 1096 с.

Додаткова література:

1. Анатомія і фізіологія дитини: Навчальний посібник / Укл. Мардар Г. І., Халаїм Є. А., Бабак С. В., Марценяк І. В.- Чернівці: Рута, 2002.- 175 с.
2. Віничук С.М. Неврологія / С.М. Віничук, Т.І. Ілляш, О.А. Мяловицька та ін.- К.: Здоров'я, 2008. – 664 с.
3. Децик Ю.І., Яворський О.Г., Нейко Є.М. Пропедевтика внутрішньої медицини: підручник. К.: ВСВ «Медицина», 2020. 552 с.
4. Кальонова І.В. Вивчення впливу локальної дозованої кріотерапії на стан здоров'я дітей дошкільного віку / Кальонова І.В., Шикунів Ю.Ю.// Вісник Запорізького нац. ун-ту. – 2010. – № 2(4). – С. 100–103.
5. Лікувальна фізична культура: Підручник / В. С. Соколовський, Н. О. Романова, О. Г. Юшковська. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2005. - 234 с.
6. Огорелкова Л. Загальні та індивідуальні особливості керування процесом фізичного виховання дітей–інвалідів по зору/ Л. Огорелкова // Молода спортивна наука України. – 2004. – Вип. 7. – Т. 1. – С. 370–372.

7. Педіатрія: підручник / В.М.Буряк, Р.Ф.Махмутов, Ю.В.Пошехонова, Н.І.Шабан; за ред. В.М.Буряка; Донецький національний медичний університет імені Максима Горького. Кафедра педіатрії та дитячих інфекційних хвороб. – Донецьк: Донбас, 2014. – 514с.
8. Слободян Л.М., Лобода В.Ф., Процайло Н.Б. Діагностика захворювань та реабілітація дітей. – Т.: Укрмедкнига, 2014. – 614 с
9. Соколова Н.И. Превентивная физическая реабилитация – путь к здоровью нации / Н.И. Соколова. – К.: Знання України, 2005. – 371 с.
10. Шатов А.В. Стан інвалідності з дитинства в Україні у 2000 р. / А.В. Шатов // Вісн. соц. гігієни та організації охорони здоров'я України. – 2001. – № 3. – С. 5–11.

2.4. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ І ТРАВМАХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

РОЗДІЛ 1. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ЗАХВОРЮВАННЯХ ТА УРАЖЕННЯХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ.

Тема 1. Фізична терапія, ерготерапія при дефектах постави.

Анатомічна та функціональна характеристика хребта у різні вікові періоди. Визначення постави. Ознаки правильної постави для різних вікових категорій в залежності від статі.

Причини та фактори виникнення деформації постави. Поширеність дефектів постави. Класифікація дефектів постави за ступенем та площиною порушення. Діагностика дефектів постави. МКФ.

Роль фізичної реабілітації при дефектах постави. Методики лікувальної фізкультури при різних видах дефектах постави. Комплекси ЛФК при сколіотичній поставі. Комплекси ЛФК при кіфотичній поставі. Комплекси ЛФК при кіфо-лордотичній поставі. Комплекси ЛФК при лордотичній поставі. Комплекси ЛФК при сутулості. Комплекси ЛФК при плоскій спині.

Застосування лікувального масажу при дефектах постави. Фізіотерапія як допоміжний метод при лікуванні дефектів постави.

Тема 2. Фізична терапія, ерготерапія при сколіозах.

Поняття сколіозу та сколіотичної хвороби. Етапи розвитку сколіозу. Класифікації сколіозів. Діагностика сколіозу. МКФ.

Етапи фізичної реабілітації при сколіозах. Місце лікувальної фізкультури в комплексі фізичної реабілітації хворих із сколіозами. Методики та комплекси статичних, динамічних і дихальних вправ при сколіозах. Спеціальні коригуючі вправи при сколіозах в залежності від його ступеня. Лікувальне плавання при сколіозах, методика і принципи. Комплекси коригуючої гімнастики при сколіозах I-III ступенів.

Метод корсетотерапії для корекції деформації хребта при сколіозах. Лікувальний масаж при сколіозах. Використання мануальної терапії при сколіозах. Фізіотерапія в реабілітації хворих із сколіозом.

Режим праці та відпочинку при сколіотичній хворобі. Профілактика сколіозу та дефектів постави у дітей та підлітків.

Тема 3. Фізична терапія, ерготерапія при плоскостопості.

Анатомічна та функціональна характеристика стопи людини. Склепіння стопи. Діагностика плоскостопості. Види плоскостопості. Механізм розвитку плоскостопості. Клінічна картина плоскостопості. Методи верифікації діагнозу плоскостопості. Ступені плоскостопості.

Завдання лікувальної фізкультури при корекції плоскостопості. Методики ЛФК на ввідному, основному та заключному періодах реабілітації при плоскостопості. Спеціальні вправи при плоскостопості в положеннях лежачи, сидячи, стоячи і при ходьбі.

Лікувальний масаж при плоскостопості. Ортопедична корекція при плоскостопості. Фізіотерапія при плоскостопості. Профілактичні засоби при плоскостопості.

Тема 4. Фізична терапія, ерготерапія при дисплазії кульшового суглоба та вродженому вивиху стегна.

Поняття та поширеність вродженого вивиху і дисплазії стегна. Ступені дисплазії стегна. Етіологія дисплазії кульшового суглобу. Патологічні зміни суглоба при дисплазії. Клінічна картина і діагностичні ознаки вродженого вивиху стегна в новонароджених і в дітей в перші місяці життя та після року.

Лікування положенням: методика широкого сповивання та застосування профілактичних штанців. Комплекс вправ лікувальної гімнастики при дисплазії кульшового суглоба. Масаж при дисплазії кульшового суглоба. Фізіотерапевтичні засоби при дисплазії кульшового суглоба.

Застосування різних апаратів та пристроїв при вивиху кульшового суглобу. Реабілітація дітей після консервативного лікування вродженого вивиху стегна: фізичні вправи, катання на велосипеді, плавання.

Фізична реабілітація хворих після хірургічного лікування вроджених вивиху і підвивиху стегна: періоди, навчання стоянню та ходьбі. Лікувальна гімнастика в післяопераційному періоді. Фізіотерапія при вродженому вивиху стегна. Особливості методики масажу при вродженому вивиху стегна. Спеціальні укладки і положення при вродженому вивиху стегна. Руховий режим при вродженому вивиху стегна.

Тема 5. Фізична терапія, ерготерапія при вродженій клишоногості.

Поняття і поширеність клишоногості. Причини вродженої клишоногості. Типи вродженої клишоногості. Основні прояви типової клишоногості. МКФ. Ступені та форми клишоногості.

Консервативні методи лікування клишоногості. Корируюча гімнастика при клишоногості. Спеціальна методика масажу при клишоногості. Фізіотерапевтичні процедури при клишоногості. Кориговане положення

бинтуванням. Метод етапних гіпсових пов'язок. Мануальна терапія в комплексному лікуванні дітей з вродженої клишоногістю. Профілактика «хибної» ходи і порушень постави. Ортопедичне взуття.

Тема 6. Фізична терапія, ерготерапія при вродженій м'язовій кривошії.

Поняття кривошії. Класифікація різних форм кривошії. Поняття вродженої м'язової кривошії. Етіологія та патогенез вродженої м'язової кривошії. Клінічна картина вродженої м'язової кривошії.

Лікувальна фізкультура при вродженій м'язовій кривошії. Комплекс пасивних і рефлекторних вправ для новонароджених і дітей грудного віку при вродженої м'язової кривошії. Комплекс вправ сидячи і стоячи у більш старшому віці. Спеціальні вправи для занять у басейні при вродженій м'язовій кривошії. Лікувальний масаж при вродженій м'язовій кривошії. Корекція положенням. Фізіотерапія при вродженій м'язовій кривошії.

Тема 7. Фізична терапія, ерготерапія при артрогрипозі.

Поняття артрогрипозу. Етіологія та патогенез захворювання. Клінічна картина артрогрипозу. Класифікація артрогрипозу.

Основні принципи лікування і реабілітації хворих на артрогрипоз. Усунення контрактур і деформації суглобів. Пасивна та активна коригуюча гімнастика. Лікування кокситними пов'язками та клеоловими витягами.

Мобілізація суглобів. Механотерапія. Лікувальний масаж при артрогрипозі. Електростимуляція м'язів при артрогрипозі. Попередження розвитку рецидивів згинальних та розгинальних контрактур.

Тема 8. Фізична терапія, ерготерапія при артритах.

Поняття терміну артрит. Класифікація артритів. Динаміка патологічного процесу в суглобах при артритах: стадії. Патогенез і загальна клінічна картина артритів будь-якої етіології. Рентгенологічна симптоматика артритів. МКФ.

Інфекційні артрити: поняття, етіологія, класифікація, клінічна картина.

Реактивні артрити: поняття, етіологія, класифікація, клінічна картина.

Травматичні артрити: причини, патогенез, клінічна картина.

Псоріатичний артрит: причини, патогенез, клінічна картина.

Основні підходи до немедикаментозного і відновного лікування артритів. Лікувальна фізкультура як найважливіший компонент лікування артритів не залежно від етіологічних факторів. Задачі ЛФК в підгострому та хронічному періодах перебігу хвороби. Лікування положенням. Механотерапія при артритах. Лікувальна гімнастика в басейні при артритах.

Масаж як складова частина комплексного лікування при артритах. Фізіотерапія при артритах. Санаторно-курортне лікування при артритах.

Мікрокристалічні артрити (подагра): поняття, етіопатогенез, клініка. Дієтотерапія. Засоби та форми ЛФК при подагрі. Методика лікувальної гімнастики при подагрі. Фізичні вправ у воді та заняття на тренажерах при подагрі. Фізіотерапевтичні процедури при подагрі. Бальнеологічні процедури при подагрі. Лікувальний та сегментарний масаж при подагрі.

Ревматичний артрит: поняття, етіологія. Клінічна характеристика ревматичного поліартриту. Періоди реабілітації при ревматичному поліартриті. Методика ЛФК при ревматичному поліартриті. Лікувальний масаж при ревматичному поліартриті. Засоби фізіотерапії в гострій, підгострій та хронічній стадіях ревматичного артрити.

Ревматоїдний артрит: поняття, етіологія, патогенез, клініка. Класифікація ревматоїдного артрити. Стадії ревматоїдного артрити. Алгоритм призначення ЛФК при ревматоїдному артриті на першому, другому, третьому, четвертому періодах курсу: при моноартриті; при поліартриті із симетричним ураженням суглобів кінцівок; при поліартриті із несиметричним ураженням суглобів кінцівок. Особливості методики лікувального і сегментарного масажу при ревматоїдному артриті. Принципи застосування фізіотерапевтичних засобів при ревматоїдному артриті. Санаторно-курортне лікування при ревматоїдному артриті.

Анкілозуючий спондилоартрит (хвороба Бехтерева): поняття, етіологія, патогенез, клінічна картина. Класифікація хвороби Бехтерева. Лікувальна фізкультура при анкілозуючому спондилоартриті. Комплекси вправ для першого періоду реабілітації анкілозуючого спондилоартрити та в умовах поліклініки. Лікувальний масаж при анкілозуючому спондилоартриті. Метод тракційної терапії. Методи фізіотерапії при анкілозуючому спондилоартриті.

Тема 9. Фізична терапія, ерготерапія при остеохондропатіях.

Поняття та класифікація остеохондропатій. Стадії та клінічна картина остеохондропатій. МКФ. Загальні принципи лікування та фізичної реабілітації хворих на остеохондропатії. Фізіотерапія при остеохондропатіях.

Остеохондропатія головки стегнової кістки: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії головки стегнової кістки. Остеохондропатія апофізів тіл хребців: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії апофізів тіл хребців. Остеохондропатія горбистості великогомілкової кістки: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії горбистості великогомілкової кістки. Остеохондропатія горба п'яткової кістки: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії горба п'яткової кістки. Остеохондропатія човноподібної кістки стопи: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії човноподібної кістки стопи. Остеохондропатія головок II-III плеснових кісток: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії головок II-III плеснових кісток. Остеохондропатія тіла хребця: визначення, етіологія, клініка. Комплекси фізичної реабілітації при остеохондропатії тіла хребця.

Тема 10. Фізична терапія, ерготерапія при остеопорозах.

Поняття та поширеність остеопорозу. Фактори ризику розвитку первинного остеопорозу. Фактори ризику розвитку вторинного остеопорозу. Класифікація та клінічна картина остеопорозу. Діагностика остеопорозу.

Профілактика остеопорозу. Дієтотерапія при остеопорозі. Ортопедичний режим ортопедична терапія при остеопорозі. Фізіотерапевтичні процедури при остеопорозі. Лікувальний масаж при остеопорозі. Лікувальна фізкультура при остеопорозі. Комплекс фізичних вправ при встановленому остеопорозі.

РОЗДІЛ 3. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ, ЕРГОТЕРАПІЯ ПРИ ДЕГЕНЕРАТИВНИХ ЗАХВОРЮВАННЯХ ТА ТРАВМАХ ОПОРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ

Тема 11. Фізична терапія, ерготерапія при остеоартрозах.

Поняття остеоартрозу. Патологічні зміни при остеоартрозах. Фактори ризику виникнення остеоартрозу. Етіопатогенез остеоартрозу. Класифікації остеоартрозів. Клінічні форми остеоартрозу. МКФ. Локалізація остеоартрозу. Функціональна здатність хворого на остеоартроз. Клінічний перебіг остеоартрозу. Діагностика та верифікація остеоартрозу. Клініко-рентгенологічні стадії остеоартрозу.

Періоди фізичної реабілітації при остеоартрозі. ЛФК у перший і другий лікарняний періоди: завдання, форми, засоби. ЛФК у після лікарняному періоді реабілітації при остеоартрозі. Методика лікувальної гімнастики при коксартрозі. Методика лікувальної гімнастики при гонартрозі. Тракційне лікування при остеоартрозі.

Фізіотерапія у фізичній реабілітації хворих на остеоартроз. Ручний та підводний масаж при остеоартрозі. Постізометрична релаксація при остеоартрозі. Методи рефлексотерапії при остеоартрозі. Санаторно-курортне лікування артрозів.

Тема 12. Фізична терапія, ерготерапія при остеохондрозах.

Поняття остеохондрозу. Етіологія остеохондрозу. Етапи розвитку остеохондрозу. Клінічна картина остеохондрозу. Стадії захворювання. Клінічні синдроми в залежності від локалізації патологічного процесу при остеохондрозі. Ступені функціональної недостатності хребта.

Принципи та задачі фізичної реабілітації при остеохондрозі. Форми і засоби ЛФК при остеохондрозі. Комплекси вправ лікувальної гімнастики при остеохондрозі хребта в різних його відділах. Плавання при остеохондрозі. Витягування хребта.

Рефлексотерапія при остеохондрозі. Мануальна терапія при остеохондрозі. Методи фізіотерапії при остеохондрозі. Особливості методики лікувального класичного та сегментарного масажу при остеохондрозі. Методи профілактики остеохондрозу на рівні шийних та поперекових хребців.

Тема 13. Фізична терапія, ерготерапія при травмах поясу та проксимального відділу вільної верхньої кінцівки.

Переломи ключиці, лопатки та проксимальної частин плечової кістки; вивих плеча та передпліччя: діагностика, локалізація, клінічна картина. Механізм переломів ключиці, лопатки, проксимального відділу плеча.

Лікувальна іммобілізація при переломах кісток поясу та кісток вільної верхньої кінцівки. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів перебігу травматичної хвороби.

Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при переломах кісток поясу та кісток вільної верхньої кінцівки на лікарняному та постлікарняному періоді.

Тема 14. Фізична терапія, ерготерапія при травмах передпліччя та кисті.

Переломи променевої, ліктьової кістки, кісток п'ястка, зап'ястка та флангів пальців; вивихи: діагностика, локалізація, клінічна картина, МКФ. Механізм переломів променевої, ліктьової кістки, кісток п'ястка, зап'ястка та флангів пальців.

Лікувальна іммобілізація при переломах кісток передпліччя та кисті. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів перебігу травматичної хвороби. Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при переломах кісток передпліччя та кисті на лікарняному та постлікарняному періоді.

Тема 15. Фізична терапія, ерготерапія при травмах тазу і стегна.

Переломи стегнової та тазових кісток; вивихи стегна: діагностика, локалізація, клінічна картина, МКФ. Механізм переломів стегнової кістки та кісток тазу.

Лікувальна іммобілізація при переломах стегнової та тазової кістки. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів перебігу травматичної хвороби. Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при переломах стегнової кістки і кісток тазу на лікарняному та постлікарняному періоді.

Тема 16. Фізична терапія, ерготерапія при травмах колінного суглобу та переломах кісток гомілки.

Переломи кісток гомілки; пошкодження меніска, хрестоподібних і бічних зв'язок, забої колінного суглобу: діагностика, локалізація, клінічна картина, МКФ. Механізм переломів кісток гомілки та ушкоджень колінного суглобу.

Лікувальна іммобілізація при травмах колінного суглобу та переломах кісток гомілки. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів перебігу травматичної хвороби. Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при травмах колінного суглобу та переломах кісток гомілки на лікарняному та постлікарняному періоді.

Тема 17. Фізична терапія, ерготерапія при переломах гомілковостопного суглобу та кісток стопи.

Переломи кісток гомілковостопного суглобу та кісток стопи: діагностика, локалізація, клінічна картина, МКФ. Механізм переломів кісток гомілковостопного суглобу та кісток стопи.

Лікувальна іммобілізація при травмах гомілковостопного суглобу та кісток стопи. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів

перебігу травматичної хвороби. Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при травмах гомілковостопного суглобу та кісток стопи на лікарняному та постлікарняному періоді.

Тема 18. Фізична терапія, ерготерапія при травмах хребта.

Травми хребта: види травм, діагностика, локалізація, клінічна картина, МКФ. Механізм травм хребта.

Лікувальна іммобілізація при травмах хребта. Принципи фізичної реабілітації в залежності від періодів перебігу травматичної хвороби. Фізіотерапевтичне лікування, масаж та лікувальна гімнастика при травмах хребта на лікарняному та постлікарняному періоді.

Рекомендована література

Основна:

1. Герцик А. Теоретико-методичні основи фізичної реабілітації / фізичної терапії при порушеннях діяльності опорно-рухового апарату : монографія / Андрій Герцик. - Львів : ЛДУФК, 2018. - 388 с.
2. Медико-біологічні основи фізичної терапії, ерготерапії ("Нормальна анатомія" та "Нормальна фізіологія") : навч. посіб. / Мирослава Гриньків, Тетяна Кучериб, Станіслав Крась, Софія Маєвська, Федір Музика. – Львів : ЛДУФК, 2019. – 146 с.
3. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я: МКФ / Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001. / Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). Електронний ресурс: <http://surl.li/gygbd>
4. Міжнародна статистична класифікація хвороб та споріднених проблем охорони здоров'я. 10-й перегляд. – К.: Здоров'я, 2001. – Т. 3. – 817 с.
5. Мухін В. Фізична реабілітація в травматології : монографія / В. М. Мухін. – Львів : ЛДУФК, 2015. – 428 с.
6. Фізична терапія при порушенні діяльності опорно-рухового апарату : навч. посібн. / А. М. Сітовський. – Луцьк: ВНУ ім. Лесі Українки, 2022. – 183 с.

Додаткова:

8. Винокурова Л. Оздоровча гімнастика для всіх: Навч. посіб. Винокурова Л. Рівне, 2002. 203 с.
9. Жабокрицька О.В. Нетрадиційні методи та системи оздоровлення / Жабокрицька О.В., Язловецький В.С. Кіровоград, 2001. 183 с.
10. Ковальова О.М. Біоетика / О.М. Ковальова, І.С. Вітенко, В.М., В. М. Лісовий. 2006. 203 с.
11. Коритко З. Загальна фізіологія : навч. посіб. / Зоряна Коритко, Євген Голубій. Львів : ПП Сорока, 2002. 141 с.
12. Крук Б. Рекомендації щодо використання вправ, спрямованих на розвиток сили м'язів, у фізичній реабілітації осіб із хребетно-спинномозковою травмою / Богдан Крук // Молода спортивна наука України : зб. наук. пр. з галузі фіз. культури та спорту. – Львів, 2004. – Вип. 8, т. 1. – С. 202-205.
13. Лікувальна фізкультура в санаторно-курортних закладах / За ред. Л.І. Фісенко. К., 2005. 407 с.
14. Лікувальна фізкультура та спортивна медицина / За ред. В.В. Клапчука, Г.В. Дзяка. К.: Здоров'я, 1995. 312 с.
15. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності і здоров'я дітей та підлітків: МКФ-ДП / Всесвітня Організація Охорони Здоров'я 2001. /

Затверджено Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449). Електронний ресурс: https://moz.gov.ua/uploads/2/11374-9898_dn_20181221_2449.pdf

16. Музика Ф. В. Анатомія людини : навч. посіб. / Ф. В. Музика, М. Я. Гриньків., Т. М. Куцериб. Львів : ЛДУФК, 2014. – 360 с.
17. Мурза В.П. Фізичні вправи і здоров'я. К.: Здоров'я, 1991. 254 с.
18. Мухін В. М. Фізична реабілітація : підручник / В. М. Мухін. – Київ : Олімпійська література, 2005. – 424 с.
19. Основи фізичної реабілітації: Навчальний посібник/ За заг. ред. Л.О.Вакуленко, В.В.Клапчука. – Тернопіль: ТНПУ, 2010. – 234 с.
20. Пешкова О.В. Вступ до спеціальності (Фізична реабілітація). Харків, 2007. 147 с.
21. Сулима А.С. Написання й оформлення курсових робіт: методичні рекомендації для студентів СВО бакалавр у галузі 22 Охорона здоров'я, спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія. / А.С. Сулима, А.П. Корольчук, О.О. Бекас . Вінниця : ВДПУ ім. М. Коцюбинського. 2021. – 52с.

Інформаційні ресурси

- Internet-ресурс <https://uapt.org.ua>
- Internet-ресурс <https://medscape.com>
- Internet-ресурс <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov>
- Internet-ресурс <http://sportscience.ldufk.edu.ua/index.php/snu/article/view/646>

5. Критерії та методи оцінювання запланованих програмних результатів навчання.

Оцінка роботи студента здійснюється за чек-листом, який складений на основі алгоритму дій у певній клінічній ситуації.

Кожному пункту алгоритму, залежно від складності, присвоюється певна кількість балів. Значення кожного пункту може бути різним залежно від їх кількості, складності виконання тощо. Деякі сценарії можуть мати критичні точки, при невиконанні яких завдання вважається невиконаним.

Після проходження всіх станцій здійснюють підрахунок набраних балів. Максимальна кількість балів у залежності від кількості станцій становить: 8 станцій – 40 балів, 12 станцій – 60 балів.

Іспит вважають складеним, якщо студент набрав не менше 60% від максимальної кількості балів.

Після складання іспиту студентами однієї групи екзаменатори передають чек-листи технічному персоналу, який вносить інформацію у відповідні облікові відомості. В подальшому відомості передають до деканату. Всі матеріали щодо складання ОСКІ зберігаються на кафедрі спеціальної (фахової) підготовки.

Результати іспиту оголошують студентам в день його складання.

Якщо студент не згоден з результатом іспиту, він має право на оскарження процедури проведення або результатів ОСКІ протягом 7 робочих днів з дати складання іспиту, звернувшись із заявою на ім'я декана факультет про оскарження результату оцінювання чи порушення процедури проведення.

Критеріями оцінювання виступають: правильність, повнота і ґрунтовність викладу, точність, логічність, лаконічність. Максимальний бал виставляється за умови, якщо відповідь та демонстрація практичних навичок студента у повній мірі відповідає всім зазначеним критеріям.

Максимальна оцінка за виконання завдання на 1 станції становить 5 балів:

5 балів ставиться за глибокі знання навчального матеріалу, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені завдання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці.

4 бали ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на завдання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; при відповіді чи демонстрації практичних навичок студент допустив деякі неточності або відповів не повно за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно, а при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні неточності.

3 бали ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені завдання, які, однак, містять певні неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; студент допускає несуттєві помилки і не може чітко й повно вирішити завдання.

2 бали ставиться за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість і неповноту відповіді.

При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка, що вплинуло на результат та правильність висновків.

1 бал ставиться за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді на поставлені завдання, з порушенням послідовності їх викладу, за слабе застосування теоретичних положень при виконанні практичних завдань.

0 балів ставиться за суттєві помилки у відповідях на завдання чи невиконання завдання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

Оцінка студенту за ОСКІ виставляється за розширеною шкалою, шкалою ECTS та 100-бальною системою (табл. 1).

Таблиця 1

Ранжування успішності студентів за 100-бальною шкалою, шкалою ESTC та розширеною шкалою

Кількість та % балів набраних та при складанні ОСКІ (8 станцій)	За 100 бальною шкалою	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
36.0-40.0 (90-100%)	90-100	A	Відмінно
32.0-35,9 (80-89%)	80-89	B	Дуже добре
30,0-31,9 (75-79%)	75-79	C	Добре
24-29,9 (60-74%)	60-74	D	Задовільно
20,0-23,9 (50-59%)	50-59	E	Недостатньо
14,0-19,9 (35-49%)	35-49	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0,4-13,9 (1-34%)	1-34	F	Неприйнятно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «**відмінно**» (ECTS – **A (90-100 балів)**) ставиться за глибокі знання навчального матеріалу, що міститься в основних і додаткових рекомендованих літературних джерелах, вміння аналізувати явища, які вивчаються, у їх взаємозв'язку і розвитку, чітко, лаконічно, логічно послідовно відповідати на поставлені завдання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці.

Оцінка «**дуже добре**» (ECTS – **B (80-89 балів)**) ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, вміння застосовувати теоретичні положення на практиці; при відповіді чи демонстрації практичних навичок студент допустив деякі неточності або відповів не повно за умови, що принципові моменти питання розкриті правильно, а при розв'язанні практичного завдання допущені лише незначні неточності.

Оцінка «**добре**» (ECTS – **C (75-79 балів)**) ставиться за міцні знання навчального матеріалу, включаючи аргументовані відповіді на поставлені питання, які, однак, містять певні неточності, за вміння застосовувати теоретичні положення при розв'язанні практичних задач; студент допускає несуттєві помилки і не може чітко й повно відповісти на додаткові запитання за умови, що допущені помилки усуваються самим студентом, коли на них вказує екзаменатор.

Оцінка «**задовільно**» (ECTS – **D (60-74 балів)**) ставиться за наявність у відповіді декількох суттєвих неточностей, нечіткість і неповноту відповіді.

При розв'язанні практичного завдання допущені помилки і порушена логіка, що вплинуло на результат та правильність висновків.

Оцінка «**недостатньо**» (ECTS – **E (50-59 балів)**) ставиться за слабкі знання навчального матеріалу, неточні або мало аргументовані відповіді, з порушенням послідовності їх викладу, за слабе застосування теоретичних положень при виконанні практичних завдань.

Оцінка «**незадовільно**»(за системою ECTS – **FX (35-49 балів)**) ставиться за суттєві помилки у відповідях на питання, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

Оцінка «неприйнятно»(за системою ECTS – F (1-34 бали) ставиться за незнання значної частини навчального матеріалу, невміння застосувати теоретичні положення під час виконання практичних завдань.

Підсумкова рейтингова оцінка в балах, за розширеною шкалою та за шкалою ECTS заноситься до протоколу засідання екзаменаційної комісії, навчальної картки та залікової книжки студента, наприклад, так: 96/Відмінно/A, 85/Добре/B, 77/Добре/C, 69/Задовільно/D, тощо.

4. Добірка кваліфікаційних завдань, які охоплюють основний зміст дисциплін

БАЗОВІ КОМПОНЕНТИ ОБСТЕЖЕННЯ ТА КОНТРОЛЮ СТАНУ ПАЦІЄНТА/КЛІЄНТА ФІЗИЧНИМ ТЕРАПЕВТОМ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ТАКИХ СИСТЕМ:

Серцево-судинна та дихальна системи

Симптоми, синдроми та порушення:

- кашель
- задишка
- запаморочення
- приступ ядухи
- біль
- включення в роботу допоміжних дихальних м'язів
- тахікардія
- ціаноз
- набряк
- аритмія
- посилене серцебиття
- ослаблене дихання
- жорстке дихання, патологічне бронхіальне дихання
- крепітація, хрипи, шум тертя плеври
- коробковий перкуторний звук
- тупий (притуплений) перкуторний звук
- тимпанічний перкуторний звук
- катаральні зміни
- підвищення кров'яного тиску
- зниження кров'яного тиску
- синдром дихальної недостатності
- синдром серцевої недостатності
- бронхообструктивний синдром
- загально інтоксикаційний синдром
- бронхо-легенево-плевральний синдром
- легеневе серце
- накопичення повітря у плевральній порожнині

- накопичення ексудату у плевральній порожнині
- плевральні спайки
- спадання легеневої тканини
- фіброз, склероз
- деструктивні зміни бронхів/легеневої тканини
- гіпер- гіпотонічний криз
- аритмії серця

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- перкусія
- аускультация
- функціональні тести
- спірографія
- пневмотахометрія
- пікфлоуметрія
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску

Опорно-руховий апарат

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили та м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи обстеження у фізичній терапії:

- опитування
- спостереження
- антропометрія
- пальпація
- суглобова гра
- визначення інтенсивності та динаміки болю
- оцінювання активного та пасивного руху
- вимірювання амплітуди руху у суглобах (гоніометрія тощо)

- визначення м'язової сили (мануальне м'язове тестування, динамометрія тощо)
- визначення м'язової витривалості
- визначення рівноваги та координації
- оцінювання рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)
- оцінка стану кукси

Неврологічні розлади

Симптоми, синдроми та порушення:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- м'язова атрофія
- порушення м'язового тону
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення рухових функцій (присідання, хода, хода сходами, нахил тулуба, ротація тулуба, хапання, відштовхування та притягування, піднімання та перенесення та інші)

Засоби та методи реабілітаційного обстеження:

- опитування
- спостереження
- пальпація
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій
- тести, шкали для оцінки болю, рухових функцій та мобільності

БАЗОВІ КОМПОНЕНТИ ОБСТЕЖЕННЯ ТА КОНТРОЛЮ СТАНУ ПАЦІЄНТА/КЛІЄНТА ЕРГОТЕРАПЕВТОМ ПРИ ПОРУШЕННЯХ ТАКИХ СИСТЕМ:

Серцево-судинна та дихальна системи

А. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- зміни у диханні (задишка, ослаблене, жорстке, патологічне бронхіальне дихання)
- запаморочення
- приступ ядухи
- набряк
- порушення ритму і провідності серця, аритмія, тахікардія
- підвищення/зниження артеріального тиску
- надмірні зусилля під час виконання заняттєвої активності
- втома

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- спостереження
- функціональні тести
- пульсооксиметрія
- вимірювання артеріального тиску
- вимірювання частоти серцевих скорочень

Б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

В. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивного ставлення пацієнта/клієнта до власного виконання елементів заняттєвої активності;
- рівня функціональної незалежності пацієнта/клієнта;
- якості та безпеки виконання елементів заняттєвої активності.

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

Опорно-рухового апарату

А. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- порушення амплітуди руху
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- зменшення м'язової витривалості
- порушення функцій суглобів та кісток
- порушення рівноваги та координації
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування, бесіда
- візуальна аналогова шкала болю
- огляд
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- тести на визначення м'язової витривалості
- тести на рівновагу та координацію
- тести для оцінки довільних рухових функцій
- оцінювання стану кукси

Б. Опитування з метою вибору і (обґрунтування) використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

В. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта
- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

Неврологічні розлади

А. Оцінювання симптомів та порушень з метою визначення їх впливу на заняттєву активність пацієнта/клієнта:

- біль
- набряки
- парези та плегії
- порушення м'язового тону
- зменшення м'язової сили, м'язова атрофія
- порушення амплітуди руху
- порушення чутливості
- порушення стану свідомості
- порушення когнітивних функцій
- порушення функцій жування і ковтання
- порушення зорових функцій та сприйняття
- просторово-зорові порушення
- зменшення м'язової витривалості
- порушення рівноваги та координації
- порушення моторно-рефлекторних та мимовільних рухових функцій та реакцій
- порушення довільних рухових функцій

Засоби та методи:

- опитування
- огляд
- пальпація
- спостереження
- оцінювання рухливості суглобів
- визначення м'язової сили
- визначення рівня і локалізації чутливості
- тестування рефлексів
- визначення м'язового тону
- визначення м'язової витривалості
- оцінювання рівноваги та координації
- оцінювання довільних рухових функцій

Б. Опитування з метою обґрунтування використання у програмі ерготерапії елементів заняттєвої активності, яка відповідає заняттєвим потребам та інтересам пацієнта/клієнта:

Засоби та методи:

- бесіда, інтерв'ю
- інструменти оцінки

В. Оцінювання елементів заняттєвої активності пацієнта/клієнта під час виконання програми ерготерапії з позиції:

- суб'єктивної оцінки пацієнта/клієнта

- рівня функціональної незалежності
- якості та безпеки виконання

Засоби та методи:

- бесіда
- спостереження
- інструменти оцінки

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ВПЛИВУ (ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ)

Порушення діяльності серцево-судинної та дихальної систем

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
- дихальні
- загально-розвиваючі
- аеробного характеру
- на розтяг та розслаблення м'язів
- позиціонування
- дихальної гімнастики
- звукової гімнастики
- мануальні маніпуляційні втручання на грудній клітці
- масаж
- засоби загартування та водні процедури

Порушення діяльності опорно-рухового апарату

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи:
- на зменшення болю та набряку
- на розвиток сили
- на розвиток витривалості
- на підтримку амплітуди руху
- на гнучкість
- на мобілізацію суглобів (суглобова гра)
- на рівновагу
- на координацію
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування протезами, самообслуговування та самогляд)
- позиціонування
- масаж
- постізометрична релаксація

- преформовані фізичні чинники:
- тепло
- холод
- водні процедури
- преформована електрична енергія

Неврологічні розлади

Засоби та методи:

- терапевтичні вправи
- з опором (сила та витривалість)
- на підтримку амплітуди руху
- на розвиток/ відновлення гнучкості (розтяг/стретчинг)
- на розвиток/ відновлення рівноваги
- на розвиток/ відновлення координації
- на розвиток/ відновлення дрібної моторики
- тренування рухових навичок та умінь (функціональне тренування: переміщення у ліжку, навички сидіння, переміщення поза межі ліжка, вставання, стояння, хода, користування допоміжними засобами для ходи та візком, користування ортезами, самообслуговування та самодогляд)
- позиціонування
- дихальні вправи
- мануальні маніпуляції на грудній клітці
- масаж

ЗАСОБИ ТА МЕТОДИ ЕРГОТЕРАПЕВТИЧНОГО ВПЛИВУ

А. Використання підготовчих методів і засобів:

- використання преформованих фізичних чинників
- позиціонування
- мобілізація суглобів
- сенсорна стимуляція
- методики фасилітації та інгібіції
- підбір адаптивних та технічних засобів реабілітації (в т.ч. ортезів та протезів)

Б. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою відновлення або розвитку функцій організму:

- функцій м'язів та суглобів (сили, витривалості, амплітуди руху, мобільності суглобів)
- функцій мимовільних рухових реакцій
- довільних рухових функцій (координацію великої та дрібної моторики, зорово-рухову, двосторонню координацію, праксис)
- моторики і координації органів ротової порожнини
- розумових функцій (специфічних та глобальних)

- сенсорних функцій (зорового сприйняття, вестибулярної, пропріоцептивної функції, сенсорної інтеграції)

В. Терапевтичні вправи і терапевтичні заняття з метою розвитку виконавчих умінь та навичок:

- рухових умінь та навичок (стабілізувати тулуб, дотягуватися, хапати, маніпулювати, піднімати, переміщувати предмети тощо)
- процесуальних умінь та навичок (ініціювати, підтримувати увагу, планувати та дотримуватися плану дії, організовувати, пристосовуватися тощо)
- умінь та навичок соціальної взаємодії (вступати в контакт, проявляти емоції, уточнювати, відповідати тощо)

Г. Терапевтичне використання заняттєвої активності:

- виконання компонентів заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій), визначених на основі заняттєвого аналізу.
- модифікація та адаптація способів виконання заняттєвої активності (окремих занять, завдань та дій).
- організація виконання заняттєвої активності у наступних сферах:
- активність повсякденного життя (adls)
- інструментальна активність повсякденного життя (iadls)
- відпочинок і сон
- освіта
- робота
- гра
- дозвілля
- соціальна участь

Д. Адаптація інструментів діяльності та середовища життєдіяльності пацієнта/клієнта.

Е. Навчання та консультування пацієнтів/клієнтів та членів їх родин.

Є. Проведення ерготерапевтичного втручання у групі.

5. Зразок завдань ОСКІ та алгоритми дій студента та екзаменатора

Паспорт екзаменаційної станції № 1 ОСКІ для випускників СВО бакалавр спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи

(назва станції)

Дисципліни: «Фізична терапія, ерготерапія при захворюваннях кардіо-респіраторної системи»

Навчальна мета: Перевірити комунікативні здібності та вміння випускників за спеціальністю 227 Фізична терапія, ерготерапія оцінювати інформацію щодо функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я пацієнта в умовах закладу охорони здоров'я, реабілітаційної установи чи їх підрозділів, застосовуючи стандартну процедуру обстеження пацієнта, використовуючи знання про людину, її органи та системи, на підставі результатів обстеження.

Програмні результати навчання:

Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

Застосовувати методи й інструменти визначення та вимірювання структурних змін та порушених функцій організму, активності та участі, трактувати отриману інформацію.

Діяти згідно з нормативно-правовими вимогами та нормами професійної етики.

Обирати оптимальні форми, методи і прийоми, які б забезпечили шанобливе ставлення до пацієнта/клієнта, його безпеку/захист, комфорт та приватність.

Безпечно та ефективно використовувати обладнання для проведення реабілітаційних заходів, контролю основних життєвих показників пацієнта, допоміжні технічні засоби реабілітації для пересування та самообслуговування.

Вербально і невербально спілкуватися з особами та групами співрозмовників, різними за віком, рівнем освіти, соціальною і професійною приналежністю, психологічними та когнітивними якостями тощо, у мультидисциплінарній команді.

Завдання станції:

1. Встановити довірчі патерналістські взаємовідносин (перш за все, привітатись та назвати себе: ім'я, пояснення чи з'ясування причини консультації, встановити довірчі взаємовідносини з пацієнтом/батьками, привітний вираз обличчя, проявити інтерес, довіру, турботу, милосердя).

2. Зібрати анамнез у пацієнта: з'ясувати скарги, дату і початок захворювання (гостро, раптово, поступово), можливу причину виникнення, перебіг прогресуючий, ремітуючий, тощо.

3. Провести діагностику функціонального стану серцево-судинної системи підлітка.

4. Інтерпретація результатів обстеження. Закінчити бесіду, подякувати за спілкування, побажати здоров'я.

Дії та розподіл часу на виконання завдань по станції.

№ п/п	Дії	Орієнтовний розподіл часу, хв
1	Ідентифікація студента, отримання ним завдання та ознайомлення з ним	1-2
2	Виконання завдання	5-6
3	Попередження про ліміт часу (за потреби)	за 2 хв до переходу
4	Перехід до іншої станції	1
Загальний час перебування на станції з переходом до іншої		8 хв

Вимоги до станції.

Організаційні вимоги	
Вимоги до приміщення	окрема кімната площею не менше 8м ²
Обладнання, оснащення, інструменти	стіл, 2 крісла, секундомір, таймер часу, калькулятор, ручка, аркуш для розрахунків
Симуляційне обладнання	не передбачено
Потреба в стандартизованому пацієнті	так
Співробітники кафедри (факультету) задіяні у функціонуванні станції.	Відповідальна особа за організацію роботи станції, екзаменатор.

Алгоритм дій студента

За сигналом, відповідно маршрутного листа, Ви заходите на першу станцію, на якій створено ситуацію, що максимально наближена до клінічного сценарію.

Привітайтеся.

Пред'явіть маршрутний лист проходження станцій ОСКІ.

Ознайомтесь із завданням.

Вирішіть завдання вказавши алгоритм дій та продемонструвавши відповідні навички.

Інтерпретуйте отримані результати у конкретній клінічній ситуації.

Подякувати за відповіді на запитання та за участь у дослідженні. Побажанням пацієнту найшвидшого одужання. Залиште станцію за звуковим сигналом та перейдіть до наступної станції згідно маршрутного листа (або завершіть проходження ОСКІ, якщо станція є останньою).

Алгоритм дій екзаменатора

Перевірити готовність станції до іспиту (обладнання, завдання відповідно до затвердженого списку, необхідні матеріали)

Привітатись, ідентифікувати здобувача освіти за номером.

Надати здобувачу освіти завдання.

Не втручатись в дії здобувача освіти, не задавати навідних чи контрольних питань, не підказувати порядок дій тощо.

Не показувати та не озвучувати результати фіксування проведення навички здобувачу освіти.

Фіксувати в чек листку бали за виконання здобувачем освіти завдань.

Підсумувати бали в контрольній таблиці, поставити свій підпис.

Подякувати за студенту за демонстрацію навичок. Побажати успіхів.

6. Супровідна документація ОСКІ:

ЧЕК-ЛИСТ

виконання завдань ОСКІ на станції № 1

Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи

(назва станції)

«   » _____ 202   р.

(дата проведення)

Екзаменаційна група № _____

Ідентифікаційний № _____
(студента)

№ п/п	Елементи завдання	Оцінювання, балів			Оцінка в балах
		Виконано	Частково	Не виконано	
1	Завдання 1. Встановити довірчі патерналістські взаємовідносин. <i>(перш за все, привітатись та назвати себе: ім'я, пояснення чи з'ясування причини консультації, встановити довірчі взаємовідносини з пацієнтом, привітний вираз обличчя, проявити інтерес, довіру, турботу, милосердя).</i>	1	0,5	0	
2	Завдання 2. Зібрати анамнез у хворого: вияснити дату і початок захворювання <i>(гостро, раптово, поступово)</i> , можливу причину виникнення, перебіг прогресуючий, ремітуючий.	1	0,5	0	
3	Завдання 3. Фізикальне обстеження пацієнта. Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи дітей шкільного віку за пробою Руф'є.	2,0	1	0	
4	Завдання 4. Інтерпретація результатів обстеження. Закінчити бесіду, подякувати за спілкування, побажати здоров'я.	1	0,5	0	
Загальна кількість балів					

Екзаменатор: _____
(підпис) (прізвище ім'я по-батькові)

Протокол
присвоєння ідентифікаційного номеру та проведення інструктажу щодо
правил проведення ОСКІ студентам СВО бакалавр спеціальності 227
Фізична терапія, ерготерапія

Екзменаційна група № _____

«__» _____ 202__ р.

№ п/п	Прізвище ім'я по-батькові студента	Присвоєний ідентифіка- ційний №	Підпис студента
1		001	
2		002	
3		003	
4		004	
5		005	
6		006	
7		007	
8		008	

Голова екзаменаційної комісії

_____

(підпис)

_____

(прізвище ім'я по-батькові)

Члени екзаменаційної комісії

_____

(підпис)

_____

(прізвище ім'я по-батькові)

_____

(підпис)

_____

(прізвище ім'я по-батькові)

_____

(підпис)

_____

(прізвище ім'я по-батькові)

**Індивідуальні номери, що присвоюються студенту
після ідентифікації особи.**

<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>1</p>	<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>2</p>
<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>3</p>	<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>4</p>
<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>5</p>	<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>6</p>
<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>7</p>	<p>ВІННИЦЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ім. М. КОЦЮБИНСЬКОГО Факультет фізичного виховання і спорту Кафедра медико-біологічних основ фізичного виховання і фізичної реабілітації</p> <p>8</p>

Маршрутний лист № 001
складання ОСКІ для випускника (-ці) СВО бакалавр
спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія з

№ станції	Назва станції	Тривалість, хв
1	<i>Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи</i>	7
Перехід до наступної станції		1
2	<i>Оцінка функції руху</i>	7
Перехід до наступної станції		1
3	<i>Діагностика порушень опорно-рухового апарату</i>	7
Перехід до наступної станції		1
4	<i>Оцінка стану дихальної системи</i>	7
Перехід до наступної станції		1
5	<i>Обстеження неврологічного пацієнта</i>	7
Перехід до наступної станції		1
6	<i>Дослідження фізичного розвитку</i>	7
Перехід до наступної станції		1
7	<i>Демонстрація масажу</i>	7
Перехід до наступної станції		1
8	<i>Демонстрація терапевтичних вправ</i>	7
Загальний час проходження станцій		63

Назви станцій ОСКІ для випускників СВО бакалавр спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

№ станції	Назва станції	Тривалість проходження, хв	Кафедра, яка проводить оцінювання
1	Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи	7	МБОФВіФР
2	Оцінка функції руху	7	МБОФВіФР
3	Діагностика порушень опорно-рухового апарату	7	МБОФВіФР
4	Оцінка стану дихальної системи	7	МБОФВіФР
5	Обстеження неврологічного пацієнта	7	МБОФВіФР
6	Дослідження фізичного розвитку	7	МБОФВіФР
7	Демонстрація масажу	7	МБОФВіФР
8	Демонстрація терапевтичних вправ	7	МБОФВіФР

Схема-графік маршрутів складання ОСКІ для випускників СВО бакалавр спеціальності 227 Фізична терапія, ерготерапія

Стартова позиція	Ст.1*	Ст.2*	Ст.3*	Ст.4*	Ст.5*	Ст.6*	Ст.7*	Ст.8*
------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Перша підгрупа (початок 9.00)								
9.00-9.07	1	2	3	4	5	6	7	8
9.08-9.15	2	3	4	5	6	7	8	1
9.16-9.23	3	4	5	6	7	8	1	2
9.24-9.31	4	5	6	7	8	1	2	3
9.32-9.39	5	6	7	8	1	2	3	4
9.40-9.47	6	7	8	1	2	3	4	5
9.48-9.55	7	8	1	2	3	4	5	6
9.56-10.03	8	1	2	3	4	5	6	7
Перерва								
Друга підгрупа (початок 10.15)								
10.15-10.22	1	2	3	4	5	6	7	8
10.23-10.30	2	3	4	5	6	7	8	1
10.31-10.38	3	4	5	6	7	8	1	2
10.39-10.46	4	5	6	7	8	1	2	3
10.47-10.54	5	6	7	8	1	2	3	4
10.55-11.02	6	7	8	1	2	3	4	5
11.03-11.10	7	8	1	2	3	4	5	6
11.11-11.18	8	1	2	3	4	5	6	7
Перерва								
Третя підгрупа (початок 11.40)								
11.40-11.47	1	2	3	4	5	6	7	8
11.48-11.55	2	3	4	5	6	7	8	1
11.56-12.03	3	4	5	6	7	8	1	2
12.04-12.11	4	5	6	7	8	1	2	3
12.12-12.19	5	6	7	8	1	2	3	4
12.20-12.27	6	7	8	1	2	3	4	5
12.28-12.35	7	8	1	2	3	4	5	6
12.36-12.43	8	1	2	3	4	5	6	7

Примітка: * – номер станції з якої студент розпочинає складання ОСКІ.